

Garačina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96

— Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku — Ilustrirana priloga „Teden v slikah“

SLOVENE

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva ulica št. 6.

Benešev obisk

Predsednik češkoslovaške republike je več-
raj zaključil svoj obisk, s katerim je počastil
Jugoslavijo, ter se čez slovensko ozemlje od-
peljal nazaj v svojo domovino. Za seboj zapu-
šča spomin kot na obnovljeno sveto prisego, da bo
zvestoba sre, ki traja že stoletja, ostala živa in
trdna tudi v bodočnosti in da bo zvestoba do
pravnih obvez, ki traja že 16 let, živela dalje v
nezmanjšani moči in lojalnosti. Bili so to svetli
dnevi, ko sta se dva odrasla brata, ki živita v
svojih lastnih prosperajočih domovih, zopet v
družini zbrala, da osvežita spomin na ideale
mladih let ter jih zopet pred se postavita kot
skupne vzore in cilje bodočega dela.

Vse, kar smo v dveh dneh bivanja češko-
slovaškega predsednika med nami lepega in
ponos vzbujajočega doživeli, je v življenju
obeh narodov tako naravno, neprislusno in
samo po sebi umevno, da smo se morali čuditi,
kako neki je bilo mogoče, da so se na ta obisk
obesile razlage, katerih namen je očitno bil,
njegovo poslanstvo zatemniti in njegov pomen
zmanjšati.

Čuditi smo se morali najprej gotovemu delu
evropskega javnega mnenja, ki je prihod pred-
sednika Beneša v našo narodno hišo opremil
z megle domnevanj, ki so preveč naivne, da bi
jih mogli imenovati zlahotne, češ da so se v
zgradbi Male zveze pojavile nevarne razpoke,
da so med zavezniškimi državami nastala ne-
sprotja, da je naša država zavila na stranpota
in da je predsednik Beneš hotel napraviti zad-
nji poskus, da se razhod zaveznic prepreči in
se jugoslovanska zunanja politika spravi zopet
nazaj v stare tire. Kakšne razpoke? Kakšna
nesoglasja? Kakšna stranpota? Belgrajski praz-
niki so pokazali, kako otroška so bila vsa ta
podtikanja, kako neosnovana tudi in kako
krivična.

Nam tukaj v Jugoslaviji o kakšnih nesog-
lasjih v Mali zvezi ni bilo nič znanega. Tukaj
nismo opazili nobenih razpok v tej zvezi srce
in življenjskih interesov. Tudi nismo videli, da
bi bila naša zunanja politika krenila na graje
vredna pota. Mala zveza je rasla v moči in na
ugledu ter z vsakim letom pridobivala tudi
močnejša sredstva, da brani svoje ideale, to je
neoviran obstoj naših nacionalnih ozemelj ter
možnost mirnega kulturnega in gospodarskega
dela daleč proč od vojnih viharjev. Res je,
priznamo, naša država je bila dolga leta v
skupni zgradbi Male zveze slabotna postavka
in predmet zaskrbljenosti od strani naših za-
veznic. Če se je zadnja leta predramila in za-
vedajoč se svojega poslanstva začela urejevati
svoje doslej neurejeno notranje politično živ-
ljenje, na svojih mejah pa strelske jarke, žične
ovire in bajonete spreminjati v prijateljske
cone, ali je s tem zagrešila graje potrebno delo
in je s tem škodovala trovezni skupnosti? Ali
mar ni le nasprotno krenila v stranski potov
nazaj na prave tire, ko je s svojo mirovno po-
litiko doprinesla več k uresničitvi poslanstva
Male zveze — poslanstva miru v nacionalni
svobodi in neodvisnosti — kot pa v 14 letih
svojega zunanje-političnega brezdelja, ki je tako
njo, kakor Malo zvezo skoraj zadušilo v ob-
ročju sovraštva? Češkoslovaška je urejevala
in skuša še naprej urejevati svoje odnose s
sosedami. Rumunija je uspešno trudi na isti
poti. Njihova stremeljenja je naša država z ve-
seljem spremljala in se vsakega uspeha veselila.
Zakaj bi naenkrat naša zunanja politika bila
na pregrešnih poteh, ko je uspešna, da naseli
mir ob svojih mejah, ki so tudi meje Male
zveze?

Za to se čudno zdi, kako je gotovi del
javnega mnenja mogel zaplavati na tako na-
pačna pota in se je v svojem ognju spozabil
celo tako daleč, da je hotel vladarja obeh na-
rodov izigravati proti njunim vladam, ter po-
men prijateljskega obiska, ki je bil v očeh
Češkoslovaške in Jugoslavije nepozaben zgodov-
vinski praznik, ponižati na plitko raven navadne
zunanje-politične intrige. Odmev, ki ga je Ev-
ropa slišala iz Belgrada, je bil tako jasan, da
bo, upamo, prisilil k molku te čudne glasove
iz evropske džungle, ki se ne more in ne more
privaditi dejstvu, da države Male zveze danes
živijo svoje lastno, od tujih vplivov neodvisno
življenje.

Toda mnogo bolj kot te naivne ocene ne-
informiranega odnosno zlonamernega inozem-
stva, so nas presenetili in z žalostjo napolnili
nekateri pojavi v naši jugoslovanski politični
javnosti. Že pred dolgimi meseci se je iz vrst
tako imenovane opozicije razširjalo namigova-
nje, da pride od končnega obračuna s sedanjo
vlado v mesecu aprilu, potem ko bo omeščena
po bombardiranju v narodnem predstavništvu,
pritisnjena ob zid ob priliki konferencie Male
zveze v Belgradu ter končno strmoglavljena s
prihodom predsednika Beneša. Po državi so se
širili letaki, v inozemstvo so se stekali skrbno
pripravljeni članki, ki so v tem smislu delali
reklamno za opozicijo ter potiskali vlado na
obtožno klop. Se tik pred konferenco Male zve-
ze je bila v inozemstvu z velikim pompom ob-
javljena resolucija neke skupine ljudi, ki so se
v polmrazu politične osamljenosti zbrali ter
tiho zdiktrirali svoje nakane na usesa inozem-
skih poročevalcev, ki so jih potem razbohnali
po svetu kot bojno napoved opozicije proti zu-
nanji politiki sedanje vlade. Celotno smo do-
živeli, da so bili med onimi belgrajskimi mla-
diči, ki so običajno na razpolago za vsake vrste
politične demonstracije, najeti nekateri, da med
oglušujoče in iz srca prihajajoče pozdravne
vzklike ljudstva na naslov vladarja bratske
države vržejo par neartikuliranih glasov proti
svojemu lastnemu vladarju in njegovi vladi, ki
sta ravno sprejemala drugega gosta. Preskrb-
ljeno je bilo tudi za to, kot se je ugotovilo,
da so inozemski prisluškovalci te vmesne vzkli-
ke takoj pobrali ter jih v senci vstopajočim go-
spodarjem sporočili kot pristne izraze politične
volje jugoslovanskega ljudstva.

To so nedostojnosti, ki jih je treba z gnu-
som zabeležiti. Drugod, kjer je več srčne kul-
ture ali kjer vsaj s pridom prebirajo pravila
o lepem obnašanju, se kaj podobnega ne do-
gaja. Le pri nas smo morali na svojo sramoto

Nov strah: Zbližanje med Nemčijo in Sovjetijo

„Izrodek fantazije ljudske fronte, da bi preplašila Malo zvezo“

London, 8. aprila. TG. Čeprav Nemci deman-
tirajo vest, ki je prišla iz Pariza, da se namreč
Nemčija spet skuša približati Rusiji, se angleški
tisk še dalje peča s to zadevo. Angleški časni-
karji pravijo, da je ta vest nastala na podlagi
nekaterih faktov, ki so se slučajno zgodili pri-
bližno ob istem času.

Najprej je sprava med Hitlerjem in
generalom Ludendorffom, o katerem pra-
vijo, da je prista Bismarckove politike, ki je, ka-
kor znano, v svoji oporoki priporočil vsem svojim
naslednikom, naj vedno ohranijo prijateljstvo z
Rusijo. Baje je Ludendorff večkrat izrekel mne-
nje, da je Viljem II. upropastil Nemčijo ravno
zato, ker se je dal od Avstrije potegniti v na-
sprotnost do Rusije. Ker ima Ludendorff precej
pristašev v Reichswehru, se je seveda njegova
sprava s Hitlerjem komentirala tudi v tem smislu,
da je Ludendorff Hitlerja prepričal o potrebi zo-
petnega zblizovanja z Rusijo.

Drug dogodek je strmoglavljenje ži-
da Jagode, kar pomeni zmago ruske armade
nad boljševiško tajno policijo in tudi zmago nad
Kominterno, ki dela na svetovni revoluciji. Zato
se je razširilo mnenje, da je sedaj tudi od strani
Stalina ustvarjena možnost boljših odnošajev z
Nemčijo.

Tretji dogodek je imenovanje Potjomkina
za podkomisarja v zunanjem ministrstvu,
ki ga tolmačijo nekateri tako, da je Stalin spravi-
l s poti diplomata, ki je avtor francosko-ruskega
pakta. Pa tudi Japonska baje pritiska na Nemčijo,
naj bi se obnovili prijateljski odnošaji z Rusijo.

V uradnih krogih pa so mnenja, da te kom-
binacije nimajo veliko podlage, zlasti se ne sme
ničesar sklepati iz strmogavljenja Jagode in iz
prestavitve Potjomkina, saj je ta mož, ki je velik
nasprotnik Nemčije, zasedel mesto Krestinskega,
ki je znan kot prijatelj Nemčije. Delavski »Daily
Herald« pa pravi, da si je vse to izmislila

ljudska fronta v Parizu, da bi nekoliko
preplašila države Male zveze, da bi
se bolj naslonila na Francijo. To slednje mnenje
bo tudi pravilno.

V Rimu označujejo te vesti kot očitno
bedastoče, ki niti ne zaslužijo odgovora.

Beck se vrača domov

Pariz, 8. aprila. c. Poljski zunanji minister
Beck je danes odpotoval iz rivijere in se vrača na
Poljsko. Zanimivo je, da se vrača Beck v Varsovo
čez Češkoslovaško in skozi Prago in ne čez Nem-
čijo, kakor je to bilo dosedaj običajno. Pred odho-
dom je zopet izjavil časnikarjem, da ni res, da
misli podati ostavko.

Varšava, 8. aprila. c. Pričakujejo, da bo jutri
nemška vlada vložila protestno noto v Varšavi
zaradi resolucije poljskih nacionalističnih organi-
zacij v zahodni Poljski. Nemčija trdi, da je tista
resolucija za Nemčijo žaljiva.

Italijanski tisk napada Francijo glede Španije

Priprava na „špansko senzacijo“ menijo pariški listi

Pariz, 8. aprila. c. Današnje časopisje objavlja
kot senzacijo, da izgleda, da se bodo odnošaji med
Italijo in Francijo zelo poslabšali. Spor se bo raz-
vil zaradi poteka državljanske vojne v Španiji.

Italijanski tisk objavlja namreč zadnje dni
hude napade na Francijo, češ da je Francija krši-
la dogovor o nevmešavanju v špansko državljansko
vojno. Višek te borbe italijanskega tiska proti
Franciji je danes dosegel članek, ki ga je objavil
v »Giornale d'Italia« znani ravnatelj tega lista
Virginio Gayda.

Clankar trdi, da je sedaj v Španiji cela
francoska armada, ki ji poveljuje neki
francoski armadni general. Ta general ima s se-
boj 25 štabnih častnikov iz francoske armade. Ta
francoska armada v Španiji ima s seboj francosko
topništvo in municijo. Ta francoska pomoč pa so
ne omejuje samo na kopno vojsko. Dne 8. in 19.
marea je Francija poslala iz Marseille na Cete
več francoskih vojniških ladij na pomoč rdeči vladi
v Valenciji. Te ladje so na visokem morju menja-
le ime in barvo. Prav tako je francoska vlada do-
pustila, da je katalonska vlada poslala v Perpi-
gnan več tisoč katalonskih potnih listov. Te po-
tne liste so nato po uvedbi kontrole v Perpignan
razdelili tamšnjim »Kataloncem«, da naj se vrne-
jo v Španijo.

Ves pariški večerni tisk obširno komentira ta
članek in meni, da se Italija pripravlja resno na
izstop iz odbora za nevmešavanje v Londonu in
teh komplikacij bi naj bila sedaj kriva Francija.
Listi pišejo, da je Francija zaprla mejo
proti Španiji že 20. februarja in o
delu na meji se že lahko dalj časa zanima poseb-
na mednarodna kontrolna komisija. Vse skupaj
menijo v Parizu, da je le uvod v senzacijo, ki jo
Italija pripravlja v španski zadevi.

Pariz, 8. aprila. b. »Petit Journal« poroča, da
v nedeljo bržkone ne bo tekme med Italijo in
Francijo, ker Italija ni hotela dati svojemu moš-
tvu potnih listov za Francijo. Tudi drugi listi ob-
javljajo slične vesti, vendar pa nekateri poudar-
jajo, da se bo italijanska vlada bržkone premisli-
la in dovolila svojim športnikom, da zastopajo
svoje barve v Franciji.

Po bojiščih

Pariz, 8. aprila. b. Radio agentura poroča iz
San Sebastiana, da so se v teku večerajšnjega dne
na sektorju pri Durango vodili hudi boji. Baski

Zagreška vremenska napoved: Pričakovati je
zbožšanje vremena.

Dunajska vremenska napoved: Malo sprememb,
spremenljivo.

Zemunska vremenska napoved: Toplo vreme.
V zapadni polovici se bo pooblačilo. V vzhodni po-
lovici jasno vreme. Na skrajnem zapadu utegne
deževati.

doživeti, da se je najsvetlejši spomin na obisk
vladarja bratskega naroda pri našem lastnem
vladarju obrljal z nevrednimi prizori, ki so
sicer politično brezpomembni, a so nase opo-
zorili po svoji surovosti in po etični višini
onih, ki so jih v temi stoječ naročili.

Naša vlada vodi politiko miru. Miru v
državi in miru na njenih mejah. Je to poli-
tika, ki govori na srce jugoslovanskega na-
roda, ker izhaja iz njegovega naročila. Med
vlado, ki to naročilo izvršuje, in ljudstvom, ki
ga je dalo, ni nobenih prepado. Tisti, ki so
belgrajske praznike hoteli izkoristiti, da usta-
rijo videz, da je drugače, so napačno računali
in niso služili dobroti domovine, ne idealom
Male zveze.

Ko gledamo na te dogodke, ki so se od-
igravali na obrobnihih drugega nam obiska in
radosti, kaj ga je obdajala, se nam vsiljuje
vprašanje, kdo so prav oni, v tujini
in doma, ki jim miroljubna in samozavestna

so izvršili nekaj naskokov na hrib Urgoar, da bi
odbili strašen pritisk belih čet, toda pri vsakem
naskoku so bili odbiti in končno poraženi, da so
se morali umakniti še dalje iz svojih sedanjih
postojank. Nacionalisti so namreč izvršili hud
protinapad, s katerim so vrgli republikance na
hribovje Urgiolo, ki se nahaja nad mestom Du-
rango. Nacionalisti sedaj lahko iz svojih topov ob-
streljujejo to mesto. Nacionalistični glavni štab
trdi, da gre sedaj za najhujši poraz, ki so ga

Odmevi Beneševskega obiska Pohvala Stojadinovićeve politike v Pragi in v Parizu

Pariz, 8. aprila. AA. (DNB) »Excelsior« piše
o razgovorih med češkoslovaškim predsednikom
dr. Benešem in Nj. kr. Vis. knezom namestnikom
Pavlov ter predsednikom jugoslovanske vlade dr.
Stojadinovičem in pravi, da ni pričakovati, da bi
prišlo do kakšnih nesoglasij med Češkoslovaško in
Jugoslavijo.

»Echo de Paris« pa prinaša članek izpod pe-
resa Pertinaxa, ki pravi, da Jugoslaviji glede na
nezadostno pomoč Velike Britanije in Francije pač
ne ostane drugega kakor da sklene pogodbe z
Madžarsko in Nemčijo.

»L'Information« v svojem komentarju k poli-
tiki sedanje jugoslovanske vlade pravi med dru-
gim sledeče: »To je resnična politika, zakaj poli-
tika obstoja v tem, da se odstranijo kolikor mo-
goče vsi nesporazumi in povodi za spore, na ka-
terikoli strani se nahajajo. To je realna poli-
tika, da se taka vprašanja efektivno in prakti-
čno ter konkretno rešijo. Za to ni treba, da bi
se tisti, ki tako politiko vodi, sumnili, da sledi
osi Berlin—Rim. Jugoslavija je uredila svoje od-
nose s Bolgarijo in Italijo, zato pa ni opustila
politike Zveze narodov niti svojih ostalih tradicio-
nalnih zvez.«

Praga, 8. aprila. b. Ves jutranji tisk se zelo
obširno bavi z obiskom dr. Beneša v Belgradu in
ugotavlja spontane ovacije širokih narodnih mno-
žic, ki so najbolj dokaz, da kaka druga politika,
kakor ozko sodelovanje med Malo zvezo in Fran-
cijo sploh ni mogoče. »Lidove Novine«, ki so zelo
blizu češkoslovaškemu zunanjemu ministru, trdijo,
da sta obisk dr. Beneša v Belgradu in narodne
manifestacije potrdile, da se bo nadaljevala dese-
danja politika Male zveze v okviru Zveze narodov
z ostalimi prijatelji in zaveznicami. Pod takšnimi
razmerami so postale nemogoče dvostranske po-
godbe držav Male zveze z Madžarsko, s katero se
lahko doseže sporazum le na temelju splošnega
dogovora vseh držav Male zveze in na podlagi že
znanih pogojev. Isto velja tudi za Avstrijo, seveda
pod pogojem, da se odnosi med Avstrijo in njenih
sosedov ne obremenijo preveč s problemom po-
vratka Habsburžanov.

Framasoni se zbirajo v — Moskvi Najavljenih je 42 zastopstev Po kongresu „studijsko potovanje“ po Sovjetiji

Riga, 8. aprila. Sovjetska vlada je povabila
mnogo tujih komunistov, da se udeležijo proslav
1. maja v Moskvi. Med povabljeni so pa tudi de-
legati svobodomiselnih in brezbožnih organizacij,
iz Francije, Češkoslovaške, Združenih držav, Špa-
nije, Mehike, Velike Britanije in od drugih. Pri-
čakuje se po sedanjih prijavah 42 tujih odposlan-

stev. Po proslavah bodo odposlanstva ostala v
Moskvi, da prouče organizacijo in način propa-
gande sovjetskih brezbožnikov. Po tem kongresu
bodo delegati šli na študijsko potovanje po Rusiji,
da se prepričajo, kakšne rezultate je do sedaj
rodila brezbožniška propaganda v Rusiji.

Kulturni boj v Nemčiji 500 sester postavljenih na cesto

Dunaj, 8. aprila. b. Katoliški »Liner Volks-
blatt« poroča o usodi šolskih sester na Bavarskem.
Dosedaj je vlada zaprla nad 50 njihovih hiš
in je bile prizadete okrog 600 sester.
Vendar sestre »morejo« v kraju ostati. Prebival-
stvo zelo dobrohotno skrbi za njihovo stanovanje
in zaposlitev. Sestre so zaposlene z ročnimi deli.
Mnoge so bile nastavljene kot zakristanke, večina
pa se je posvetila strežbi bolnikov. Nekaj skupin
se je izselilo v Severno Ameriko, druge pa se
pripravljajo za preselitev v Brazilijo. Ponekod
pa je lokalna oblast prebivalstvu prepovedala za-
vzeti se za sestre, katerim je bil nasilno odvzet
njih poklic: vzgajati mladino.

Pariz, 8. aprila. Havas poroča iz Berlina: Vče-
raj so postavili pred sodišče štiri katoliške duhov-
nike in tri člane katoliške mladinske organizacije.
Obtožnica pravi, da so hoteli ustvariti skupno
fronto med katoliškimi opozicionalci in komunisti.

Mariborska občinska seja

Maribor, 8. aprila.

Nocoj je bila četrtja seja mariborskega občinskega sveta, ki ji je prisostvoval tudi okrajni načelnik g. dr. Popović. V uvodnih besedah se je zupan dr. Juvan spomnil umrlega profesorja dr. Pivka, ki je bil svojčas tudi član občinskega sveta. Nato je zupan predlagal, da se izvolita v pregledni odbor Mestne hranilnice podžupan Zebot in obč. svetnik Zitnik, dodeli se jima pa kot izvedenec ravnatelj mest. knjigovodstva Barle. Zupan je na temelju pooblastila obč. sveta sklenil pogodbo z Zadrugnim domom za pisarno mestnega popisnega urada.

Mestna občina bo storila tudi korake, da se uredi pereče vprašanje mariborske bolnišnice. To vprašanje je zelo nujno, ker bolnišnica ne zadostuje niti eni tretjini potreb našega severnega zaledja. Sportni prostor svoječasno razpuščenega kluba »Svobode« se določi za otroško igrišče, mestna občina pa kupi ograjo okrog tega prostora, ki ga je svojčasno postavilo omenjeno društvo, za znesek 12.000 Din. Sledila so poročila odsekov.

Za prvi odsek ni bilo poročil, ker so bila vsa določena le za tajno sejo.

Za drugi odsek je poročal g. Aljančič. Odobrilo se je javna dela iz sredstev pomožne akcije za letošnje proračunsko leto. Rešilo se je tudi 43 prošnje za ubožne podpore in sprejem v občinsko zavetišče v smislu predlogov.

Za tretji odsek je poročal obč. svetnik Stabej. Sprejme se predlog gradbenega urada za kanalizacijo sledečih ulic: Kettejeve, Popovičeve, Marijine, del Jurčičeve, Kacijanarjeve, Motherjeve in Poljske ulice. Podaljšala se bo Metelkova ulica do Tržaške ceste, kar je potrebno radi primernega odhoda na tezenski kolodvor. V ta namen se kupijo nekatere parcele. Cesta bo zaenkrat široka le 5 metrov in se bo pozneje razširila na 12 metrov. V Dvorakovi in Masarykovi ulici se bo uredil nasad z jagnjedi. Več posestnikov je že prošlo za posekanje kostanjev v drevoredih pred njihovimi hišami. Prošnje so se zavrnile z motivacijo, da se bodo drevesa posekala, ko doraste na novo zasajeno drevje. Mestna občina je pričela s popravilom Tattenbachove ulice. Z zavidavo ozkega pasu na bregu Tattenbachove in Vetrinjske ul. ki bo nastal s porušenjem vogalne hiše, se zaenkrat počaka, dokler se ne oglašijo interesi, ki bodo ta prostor skupaj s sosednjimi zgradbami primerno zazidali. Projektirana zasilna stavba se zato tukaj ne bo postavila. V Melju se zgradi ob Dravi obrečna cesta od Broda do Meljskega hriba. Zasilna stanovanja so nujno potrebna, da se reši vprašanje zasilnih barak in vagonov, v katerih stanuje v Mariboru toliko družin. Kot stavbišče je določena Pregljeva in Magdalenska ulica. Stanovanja bodo zidana. Obstojala bodo iz sobe s štedilnikom, zgrajena pa bodo tako, da se lahko spremene v malenkostnimi stroški v normalno stanovanje s kuhinjo in sobo. Po proračunu gradbenega urada bo stalo vsako stanovanje 20.000 Din. Občinski svet je odločil za nabavo uličnih tablic iz železne emajlirane pločvine po 15 Din, ki jih morajo plačati hišni lastniki. Ulične napisne table pa bodo stale občino 60 Din za komad. Gradbeni urad in gradbeni odsek sta skupaj s spomeniškim uradom v Ljubljani napravila načrt za regulacijo starega Maribora. Načrt določa zgradbo pasaj v središču mesta ter razširitev nekaterih cest, da se ustvarijo prikladnejše zveze za vozni promet, zgradbo novega mostu, obenem pa se odobri predlog gradbenega odbora za določitev stavbišč za javna poslopja. Odobrilo se je spolnjen načrt za preureditev mariborskega grada v svrhu nastanitve muzeja, arhiva in študijske knjižnice. Z deli bodo pričeli čemprej.

Za četrti odsek je poročal finančni referent ravnatelj g. Hrastelj. Mestna občina mariborska pristopi k Zupanski zvezi. Za pogodbenega tržnega nadzornika se nastavi začasno akademik ing. Večerjavič, obenem pa se mesto stalnega tržnega nadzornika razpiše. Mestna občina je svojčasno kupila v mestu in njega okolici veliko zemljišč, s katerimi je potem regulirala cene stavbišč ter tako

omogočila tudi revnejšim slojem, da so prišli po razmeroma nizki ceni do lastne strehe. Ta zemljišča pa so sedaj že prodana. Da se pa tudi v bodoče omogoči socialno zelo pomembna akcija, se je občina odločila za nakup posestev od industrijalca Josipa Rosenberga v Magdalenskem predmestju v razmerju 110.000 kv. metrov. Pogoji za nakup so zelo ugodni. Kupnina znaša za kvadratni meter 22 Din. Celokupno vsoto 2.420.000 Din pa bo občina odplačala v letnih obrokih, tako da ne bo poročan s tem obremenjen. Med Bergovo hišo in mostom se nahaja na Glavnem trgu nezazidano zemljišče, ki je na arhitektonsko zelo eksponiranem mestu in ima terensko neugodno lego. Za to zemljišče je potegule Vzemljna zavarovalnica v Ljubljani, ki namerava na tem prostoru sezidati svojo palačo. Mestna občina nudi Vzemljni zavarovalnici 1250 kv. metrov po 300 Din za kv. meter. Vogal tega štrnadstropnega poslopja pri mostu mora stati na stebrih. Nad mostom pri zgradbi mora ostati do 6 metrov širok pas, ki mora biti pokrit ter zgrajeno na njem stopnišče, ki bo vodilo do Usnjarske ulice. Pod tem stopniščem se morala zgraditi javno stranišče in transformatorska postaja. V pritličju poslopja pa mora lastnik odstopiti občini primeren lokal za urad avtobusnega podjetja. Ob sedanji ulici pri vhodu na Aleksandrovo cesto ima občina ozek, okrog 30 m dolg in 4,75 m širok zemljiški pas, za katerega se potegule Zadruga »Mariborski dom«, ki bi na tem prostoru rada zgradila trinadstropno stavbo. Občina prodaja zadrugi kvadratni meter po 75 Din pod pogojem, da se z gradnjo prične čimprej. Občina kupi hišo v Slovenski ulici 34 za znesek 200.000 Din. Hiša, ki leži nasproti gledališča, se bo podrla, da se razširi ulica. Odobrilo se prodaja zemljišča Odboru za zidanje nove cerkve v Magdalenskem predmestju. Ta hiša, ki stoji v Magdalenski ulici, je prodana za 48.000 Din.

Za peti odsek je poročal podžupan g. Zebot. Mariborskim mlekarjem je že dovolila ustanovitev Mlekarniške zadruge. Dovolilo se gostilniške koncesije Viktorju Štiberju, Pavlu Ulbe, Antonu Beraniču, Mariji Lipuš, Mariji Klemenčič in Miluti Danu.

Za mestna podjetja je poročal obč. svetnik Stabej. Po devetnajstih letih je končno rešeno vprašanje zgraditve skupne vojaške grobnice na Pobrežju. Občina dovoli za to kredit 80.000 Din, načrti pa se bodo razpisali. Mariborskim gostilničarjem se znižala cena za dobavo električnega toka, in sicer po nočni tarifi. Gostilničarji so doslej plačevali kivolavno uro po 3,50 Din, po novi tarifi pa bodo plačevali tok le po 2,75 do 3 Din na uro. Izguba občine bo zaradi tega znašala letno 120 tisoč dinarjev, nova tarifa pa velja začasno samo za dobo enega leta.

Ureditev službenega razmerja

Referent je nato predložil obč. svetu nov službeni red za ureditev službenega razmerja z občinskimi delavci. Nov službeni red, o katerem smo že obširno poročali v »Slovenec«, je plod dolgotrajnih pogajanj med delavskimi zapužniki in organizacijami ter predstavlja nekaj kompromisov vseh zahtev. Obč. delavcem prinaša velike nove ugodnosti. Mestna občina je pokazala svojo širokogrudnost in socialno uvidenost ter je obč. delavcem omogočila eksistenco, ki jo nudi malo-katero podjetje v državi. Izdatki za občinske delavce bodo s tem povišani za letnih 200.000 Din. Službeni red stopi takoj v veljavo, zvišani prejemki pa se bodo začeli izplačevati s 1. aprilom. Obenem se bavijo občinska podjetja z načrtom za napravo službenega reda za pogodbeno uradnike, kar bi tudi znatno zvišalo izdatke. Poleg tega se bo še tudi letos uredilo vprašanje pokojninskega sklada za uradnike in delavstvo, tako da bodo vsi občinski nastavljeni preskrbljeni za starost. Službeni red je občinski svet v predloženi obliki sprejel soglasno.

S tem je bila javna seja zaključena ter je sledila tajna, ki ob času poročila še traja.

Drobne domače in tuje

Pred obiskom turškega predsednika vlade

Belgrad, 8. aprila. m. Z nocošnjim ekspressnim vlakom je prispela večja skupina turških častnikov. Na železniški postaji jim je bil prirejen pririsen sprejem. S strani osrednjega tiskovnega urada je turške častnike, ki so prišli v Belgrad radi bližnjega prihoda predsednika turške vlade Inenija in zunanjega ministra dr. Ruždi Arasa, pozdravil šef osrednjega tiskovnega urada dr. Kosta Luković. Prihod predsednika turške vlade Inenija in zunanjega ministra Arasa je napovedan za nedeljo zvečer. Oba turška državnika, ki s svojim prihodom v Belgrad vračata obisk, ki ga je lani napravil v Ankari naš ministrski predsednik dr. Stojadinović, bosta jutri zvečer odpotovala iz Carigrada.

Ljubljancan napaden v Zagrebu

Od pondeljka na torek je bil v Zagrebu napaden Ljubljancan Janez Zalohar, železniški upokojenec. Poškodovan je bil na glavi in so ga vzeli v bolnišnico. Ko je odšel iz bolnišnice, je za njim izginila vsaka sled. Star je okrog 70 let in nekoliko zmešan od napada. Če mu napadalec niso vzeli legitimacije, je ima pri sebi. Je brez vsakih sredstev.

Kmetški dolgovi — na borzah

Belgrad, 8. aprila. AA. Finančni minister je v zvezi s kotiranjem 4% garantiranih obveznic za likvidacijo agrarne reforme na veleposostvih na borzah odredil, da se 4% obveznic, zajamčene po državi, za izplačilo odškodnine za razlašena zemljiščna obveznosti iz člena 76 zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposostvih za davčne terjatve obračunajo po efektivni borzni vrednosti, ki se ji ima dodati še znesek obresti tekočega kupona, do dneva obračuna. Za določitev efektivne borzne vrednosti teh obveznic bo veljal njihov srednji tečaj na belgradski borzi. Oddelek državnih dolgov in državnega kredita bo redno objavil srednji tečaj 4% obveznic za pretekli teden in znesek dospelih obresti.

Javne telefonske govornice v Ljubljani

Ljubljana, 8. aprila. AA. Direkcija pošte in telegrafa sporoča: Pošta direkcija je pred kratkim postavila na Vodnikovem trgu, na Marijinem trgu, na Gosposvetski cesti pred kavarno »Evropo«, v Šiški na Celovški cesti pred hišo št. 63 in za Bežigradom pred artiljerijsko vojašnico javne telefonske govornice. V promet so bile stavljene 28. marca t. l., razen one za Bežigradom, ki bo odpravljena te dni.

Uporaba teh govornic je dovoljena vsakomur. Navodila o uporabi telefona so sicer izobesena v vsaki telefonski celici. Občinstvo prosimo, da se po teh navodilih točno ravna. Predvsem se pa apelira na javnost, da opušča vsako namerno poškodovanje telefonskega aparata in celice ali pa tatvine posameznih delov ali telefonskega imenika. To je direkcija morala poudariti, ker so bile že takoj prvi dan po otvoritvi nekatere celice poškodovane in iz njih ukradeni telefonski imeniki. Če bi se taki slučaj ponavljali, bi direkcija primorala telef. govornice zapreti.

Ta-Ta v Zagrebu

Zagreb, 8. aprila. b. V Preradovičevi ulici 16 je bila danes ob 11. dopoldne otvorena podružnica trdke Ta-Ta, ki ima svojo centralo v Belgradu. Blago pri trdki Ta-Ta je za 10—20% ceneje, kakor pri drugih trgovcih.

„Neuspeh dr. Topaloviča“

Z ozirom na naš popravek pod gornjim naslovom smo prejeli:

»Postal sem protest gospodu predsedniku kraljevske vlade povodom postopanja komisarija shoda v Nisu, ki je brez kakršnegakoli razloga in proti volji zborovalcev razpustil shod. Od gospoda šefa kabineta predsedništva kraljevske vlade sem službeno obveščen, da je povodom mojega protesta izvršena preiskava, ki je v celoti potrdila točnost mojih navedb in da bo uradnik, ki je nepravilno postopal iz preliane vne me do službene dolžnosti, nosil vse zakonske posledice.« — Z odličnim spoštovanjem: Dr. Zivko Topalović.

Tržaški vlak povozil dijaka

Ljubljana, 8. aprila.

Nocoj ob četrtna 8 se je pripetila na tržaški progji v smeri od Ljubljane proti Viču smrtna nesreča, katere žrtev je postal 20letni učenec trgovske akademije Andrej Virnik, Levčeva ulica 11. Kakor pripovedujejo očividci, je mladenič zamišljen hitel čez progjo v bližini kilometerskega kamna 434. Tedaj pa je pridrvel tržaški vlak z Raketa proti Ljubljani. Lokomotiva je mladeniča zgrabila ter ga nekaj časa vlekla za sabo, dokler ni oblašal mrtve. Mladeniču je lokomotiva zdrobila lobanjo ter odtrgala eno roko in eno nogo. Očividci so opozorili najbližjega stražnika. Vsaka pomoč mladeniču pa je bila brezuspešna, ker je bil že mrtel. Na kraj nesreče je prišla policijska komisija z zdravnikom dr. Lužarjem in dežurnim uradnikom Kettejem. Policijska komisija je ugotovila način nesreče ter je odredila prevoz trupla v mrtvašnico na Viču. Po drugi verziji pa je možno, da je mladi Virnik iz neznanega vzroka napravil samomor.

Osebnost vesli

Belgrad, 8. aprila. m. Za okrajnega veterinarskega svetnika je prestavljen v Dravograd Pavle Kolenec, okrajni veterinarski svetnik v Prevaljah. Vpokojen je Josip Kolenec, veterinarski inspektor in vet. delegat na našem poslanstvu na Dunaju.

Belgrad, 8. aprila. m. Po službeni potrebi je prestavljen Ivan Ilić, prometnik 9. skupine, s postaje Novi Sad v Hrastnik.

Belgrajske vesti

Belgrad, 8. aprila. AA. Danes dopoldne ob 9.30 sta prispela iz Anglije v Belgrad Nj. kr. Vis. kraljevi Tomislav in kneževita Aleksander. Prebila bosta praznike v krogu kraljevske družine.

Belgrad, 8. aprila. m. Vojno ministrstvo je razpisalo natečaj za sprejem treh zdravnikov splošne medicine v aktivno službo pri kr. mornarici. Reflektanti morajo biti naši državljani in zdravniški splošne medicine, ki imajo kot člani Zdravniške zbornice pravico izvrševanja javne prakse in ki

niso stari nad 33 let ter so odslužili svoj rok službe v stalnem kadru. Prošnje se morajo vlagati na poveljstvo mornarice v Zemunu najdlje do 25. maja letos.

Belgrad, 8. aprila. m. Pomočnik notranjega ministra gosp. Novaković je za 15 dni odpotoval v zahodne vinorodne kraje naše države. Cilj njegovega potovanja je proučevanje razmer in potreb vinogradništva, predvsem pa proučitev vprašanja zidanja modernih vinarskih klet. Gosp. Novaković bo obiskal tudi slovenske vinorodne kraje.

Belgrad, 8. aprila. m. Davi se je vrnila iz Bolgarije skupina jugoslovanskih zadrugnikov, ki se je mudila več dni v Sofiji ter ostalih bolgarskih zadrugnih središčih ter sodelovala pri ustanovitvi Jugoslovansko-bolgarskega zadrugnega odbora.

Lindbergh zdrav

München, 8. aprila. b. Polkovnik Lindbergh s svojo soprogo se je srečno spustil v mestu Oberwiesentfeld blizu Münchena.

Fakirjeva revolucija v Indiji

London, 8. aprila. b. Britansko vojno poveljstvo je poslalo ultimatum vsem plemenom severno-zahodne Indije, naj takoj zapustijo mesta, v katerih je indijski fakir Ipi s svojimi tolpami izvršil več napadov na britanske kolonialne vojske. Britanski bombniki so izvršili že v teku večerajšnega dne hudo bombardiranje vsega področja Veziristana.

8.000 km v 28 urah

Tokio, 8. aprila. AA. (Domej) Japonsko letalo »Božanski veter« je prispelo v Karaci in je preletelo 8470 km v 28 urah, 20 minutah in 23 sekundah. Lisi »Asahie« je prejel brzojavko od pilota letala Masakija iz Nume, ki javlja, da je dosedanje pot preletel v precej ugodnih okoliščinah. Almošerske razmere od Tokia do Hanoja so bile slabe. Nato se je vreme zboljšalo. Letalec se zahvaljuje vodstvom vseh letališč na dosedanj poti in japonskim kolonijam za tople sprejeme, ki jih je bil deležen. Pred odhodom iz Karacija je letalec poslal listu novo brzojavko, v kateri pravi, da upa še danes prispeti v Atene, kjer bo prenočil in odkoder bo jutri nadaljeval pot v London.

Moderne bojne metode

Aleksandrija, 8. aprila. Angleška vlada je pred dnevi stavila vstašem obneje pokrajnje Vaziristan, ki neprestano vpadajo v britsko ozemlje, ultimatum, naj prenehajo s svojim početjem ali pa bodo bombardirani iz zraka. Ker se vstaški vodje niso vdali, se je sedaj bombardiranje dejansko začelo. Cela eskadra angleških letal bombardira noč in dan dolino Haktov v Vaziristanu, kjer je zbrana največ prebivalstva. Vaziristan je popolnoma obkoljen, tako da ne sme nihče vanj niti iz njega. Bombardirane vaši gorijo.

Ankara, 8. aprila. c. Turška vlada je ob širski meji mobilizirala divizijo svoje vojske, ki naj bo pripravljena za vsak slučaj. Turške oblasti so namreč prepričane, da francoske mandatne oblasti v Siriji ne morejo preprečiti napadov na turško ozemlje, ki se stalno organizirajo na ozemlju Sandžaka in Aleksandrete.

Fronta proti komunizmu v južni Ameriki

Ze na vseameriški konferenci lanskega leta v Buenos Airesu so južnoameriške države predlagale, da Amerika sklene skupno pogodbo proti komunizmu. Temu predlogu pa se je uprla Mehika in tudi Združenim državam Severne Amerike zaradi njihove zunanje politike do Rusije in Japonske predlog ni bil simpatičen. Tako lani ni prišlo do skupnega ameriškega bloka proti komunizmu. Postal pa je ta blok resničnost v teku zadnjega leta, v kolikor prihajajo v poštev južnoameriške države. Brazilija, Argentina in Čile, pa tudi Urugvaj so v zadnjih mesecih izdale zakone, ki se odločno postavljajo proti boljševiški nevarnosti.

Brazilija je po vstaji v novembru 1935 dobila izjemno zakonodajo. Braziljska vlada se od tega časa dalje poslužuje vojnih zakonov, ki se vsake tri mesece podaljšajo. Priseljavanje je zelo oteženo.

Urugvaj je pred kratkim izdal izjemni zakon, ki prepoveduje tujcem, pa čeprav imajo svoje papirje v redu, stopiti na urugvajska tla, ako so bili kdaj kaznovani zaradi prestopka zoper javno varnost in če so v zvezi s političnimi organizacijami, ki hočejo z nasiljem spremeniti temelje države. Novi zakon, ki je izšel pred kratkim, določa, da mora za vsakega tujca, ki se dalje kot en dan mudi v Urugvaju, biti kot porok kak domačin, ki jamči z denarnim porokom za neoporečno vedenje priseljenega tujca. S tem zakonom se je Urugvaj hotel zavarovati predvsem zoper naseljevanje raznih levčarjev, ki so prisiljeni zaradi političnih prestopkov bežati iz svoje domovine. Isti zakon tudi določa izgon že priseljenih tujcev iz države, ako se jim dokaže, da so člani kake komunistične organizacije.

V Argentini je senat nedavno v veliko večino sprejel zakonski osnutek, ki proglasa komunizem in komunistično delovanje za protizakonito. Predvideno so kazni od 5 mesecev do 5 let ječe. Naturalizirani Argentinci, katerim bi bilo dokazano komunistično rovarjenje, izgube državljanstvo in bodo izgnani. Tudi v Argentino je priseljavanje po novih zakonih zelo oteženo. Protikomunističen zakon bo moral iti še v parlament, v katerem pa ima vlada trdno večino, tako da je verjetno, da bo v maju v celoti sprejet.

Zakonodaja v državi Čile je posebno zanimiva, ker nima le izjemnih zakonov proti komunizmu, ampak tudi proti fašizmu. Pred kratkim je bil sprejet zakon, ki vsako revolucionarno propagando, pa naj prihaja od leve ali od desne, zelo strogo kaznuje. Kaznivo je tudi usno ali pismeno širjenje vznemirljivih vesti, ki bi mogle škodovati javnemu redu, miru in varnosti.

V državah, ki sta se pred kratkim bojevali, v Paragvaju in Boliviji, vladajo bivši bojevniki. Oblast še ni ustavna, ampak le začasna. Zanimivo pa je, da so tudi ti bivši bojevniki zelo odločno usmerjeni proti komunizmu. Paragvajska vlada je izdala postavo, s katero je izgnala iz dežele razne levčarske voditelje, bolivijska vlada pa je odklonila sodelovanje s socialisti.

Vidi se, da je Južna Amerika napravila že dovolj izkušenj z marksistično in komunistično propagando. V njej vidijo splošno državljansko nevarnost. Moskva ne more po sedanjih razmerah sodeč, računati na kake posebne uspehe v Južni Ameriki.

Domači odmevi

Naši defetisti

Nobena tajnost ni — in tudi »Jutrova« uvodnik od 8. aprila tega leta tega ne bo mogel spraviti s sveta — da je naša opozicija klub temu, da po lastnem prepričanju njenih vodij ni nikjer nobenega stvarnega razloga, da bi s smernicami zunanje politike dr. Stojadinoviča ne soglašala, skušala zadnje dni izrabiti neke psihološke faktorje v to, da vzbudi in neti sum oziroma dvom, da-li je ta politika prava in če ni morda »krenila na pot, ki bi jo vodila v neke nove kombinacije, nasprotne celemu sistemu mednarodnih obvez, v katerem se sedaj nahaja«.

To obnašanje opozicije gotovo ni lojalno in je po pravici napravilo vtis, da skuša opozicija v zunanjepolitičnih vprašanjih voditi politiko, ki je v nasprotju z zunanjepolitičnimi smernicami sedanjega režima, seveda zgolj iz spekulacije, da bi se na podlagi takega omajanega zaupanja v pravilnost vse usmeritve dr. Stojadinovičeve vlade dal ne samo na notranjem, ampak tudi na zunanjem terenu kovati kapital za čim uspešnejšo borbo zoper nositelje te politike, ki bi jih zlasti takozvana »Jugoslovenska nacionalna stranka« ali JNS že davno rada videla na tleh, da bi se na ministrskih stoli zopet šopirili znani vodje bivše nesrečne in na vseh poljih državnega življenja tako sterilne politike. Ta opozicija pa gotovo ni lojalna, kakaj vodje opozicije čisto dobro vedo, da vlada dr. Stojadinoviča ne vodi nobene zunanje politike, ki bi bila količkaj v nasprotju s tradicionalno politiko na tem polju, ki je ni do danes nihče prelomil, najmanj pa dr. Stojadinovič, pač pa je Jugoslavijo dvignil v prvi faktor politike Male antante in balkanske politike ter je naš državi priboril ne samo v območju Podonavja, temveč v celi Evropi tak važen in ugleden položaj, kakor ga ni imela še nikoli. Pod sedanjo vlado Jugoslavija ni več privrsek nikomur, se ne da izrabljati nikomur, ampak je iskan zaveznik, ker neodvisno od kogarkoli varuje svoje interese v skladu z interesi vseh, ki hočejo, da se v Evropi ohrani mir — in da se pri tem naslanja na svoje tradicionalne zavezničke, se ob enakosti njihovih interesov z našimi razume samo po sebi, kakor se obenem razume samo po sebi, da hoče naša država utrditi prijateljske vezi s svojimi sosedi pa z velikimi silami Evrope sploh. Kajti ni v interesu Jugoslavije, da bi se vodila v Evropi politika sovražnih blokov, oziroma, da bi se dala naša država potegniti v tako, miru skrajno nevarno igro, čeprav tudi pri nas ne manjka elementov, ki bi radi, da bi tudi Jugoslavija podpirala namene znanih revolucionarnih ekstremistov, in tudi vsak lojalen opozicionalec mora priznati, da je s pakti, kakor jih sklepa predsednik naše vlade in zunanji minister, ki so popolnoma v skladu in duhu politike Male zveze kakor tudi politike Balkanskega sporazuma in naše tradicionalne velike prijateljice Francije, obenem pa nikogar drugega ne ogrožajo in pri-

družujejo našim miroljubnim namenom na našem življenjskem prostoru in v Evropi sploh tudi druge sosedne in daljne države ter nikogar od prijateljsstva z nami ne izključujejo, najbolj in najsigurneje preskrbljeno za naš mir, napredek in blagostanje, kakor tudi za pomiritev viharnega ozračja Evrope. Zato ni bilo prav nobenega stvarnega povoda, da bi se gotove bojzani iz inozemstva pernele tudi k nam in postale predmet zakotnega šušljanja in beganja, kakor da je s prijateljskima paktoma z Bolgarijo in Italijo omajana naša politika v svojih odnosih do naših zaveznikov v Mali antanti. Politika dr. Stojadinovičeve vlade v tem oziru je bila vsekdar jasna in nedvoumna ter odkrita in navdušeni pojavi pristranskega bratstva iz ljudskega srca, ki jih je bil deležen prezident bratske češkoslovaške republike v naši sredi, so pomenili obenem tudi spontano odobravanje politike sedanje vlade v vsakem pogledu od strani vsega prebivalstva Jugoslavije.

Čisto pravilno pripominja belgrajska »Samouprava«, kako po zaslugi vlade dr. Stojadinoviča Jugoslavija danes nima nobenih sovražnikov. Mi smo edina država v Evropi, ki si je na vseh svojih mejah zagotovila mir. To politiko je sedanja vlada, kateri je bil glavna opora knez namestnik, dosledno izvajala dve leti, dokler ni doprinesla tak rezultat, in jo bo vodila tudi dalje, tako da bomo mogli potem, ko bo utrjeno naše prijateljstvo z vsemi velikimi in malimi državami brez izjeme, ki odkritosrčno hočejo mir, posvetiti vse svoje sile končni ureditvi naših perečih notranjih vprašanj. Sicer pa so komentari inozemskega časopisa najzanesljivejša priča, da hodi sedanja vlada v zunanji politiki edino pravo pot. Zato pa inozemstvo tudi zaupa, da bo vlada dr. Stojadinoviča znala tudi naše notranje probleme rešiti na edino pravi način v smislu demokracije. »Ta ugodni odmev dr. Stojadinovičeve politike po vsem svetu je najboljši odgovor onim našim notranjim defetistom, ki zaradi svojih malenkostnih strankarskih računov skušajo, da z intrigami in klevetami oslabe in omalovažujejo tudi naše velike in vidne uspehe na zunanji« — ta konstatacija glavnega glasila večinske stranke je edino pravi odgovor na nelojalno in dvoumno obnašanje onih, ki se te dni niti v svojem tisku niso mogli vzdržati, da ne bi skušali skaltiti razpoloženja teh slavnostnih dni z gotovimi podčrtavanji in namigavanji, ki naj bi napravila vtis, kakor da se gotovi zunanje-politični dogodki te dni med seboj križajo, medtem ko so poklicani voditelji zunanje politike Male zveze in naše velike zavezničke Francije sami javno z vso jasnostjo podčrtali, da je naša in njihova politika med seboj v popolnem skladu in da naše pogodbe le dopolnjujejo to skupno politiko ter okrepljujejo njene temelje in pospešujejo njene miroljubne cilje. Tudi vprašanja, ki so sedaj v Belgradu morda ostala še odprta, kakor pravi »Jutro« v svojem uvodniku, se bodo še rešila, in sicer tako, kakor to odgovarja življenjskim interesom naše države, ne pa interesom znane rovarske centrale na meji Azije in Evrope.

Predsednik dr. Beneš v Mariboru

Maribor, 8. aprila.

Ko so nekateri časopisi pred dnevi javili, da se bo vrátil predsednik dr. Beneš iz Belgrada v domovino skozi Maribor in da bo prisel s svojim posebnim vlakom na severno mejo okrog 8 zjutraj, je bil Maribor ves nestrpen v pričakovanju, da pozdravi na prehodu proti meji predsednika bratske države. Včeraj pa se je zvedelo, da se bo peljal predsednik dr. Beneš v nočnih urah ter je obenem prišlo naročilo, naj odpade vsak pozdrav, ker bo predsednik takrat počival.

Nocoj ponoči so pričakovali dvorni vlak, s katerim se je vozil dr. Beneš, na mariborskem kolodvoru: mestni poveljnik general Milenković s podpolkovnikom Maslačem in kapetanom Pušelj, predstojnik mestne policije dr. Trstenjak, obmejni komisar Krajnovič, min. Vesjenjak, podnačelnik glavnega kolodvora Gajšek, iz Ljubljane pa je prisel ravnatelj železniške direkcije dr. Fatur. 10 minut pred 3 po polnoči je privzela na kolodvor izvidnica, točno ob 3 pa dvorni vlak. Predsednika dr. Beneša so spremljali v Maribor s dvornim vlakom železniški minister dr. Spaho, generalni

direktor železnice inž. Naumovič, general Radovič z ordonančnimi častniki, češkoslovaški poslanik na našem dvoru dr. Gyrsa, načelnik notranjega ministrstva Lazič, češkoslovaški vojaški ataše v Belgradu, inšpektor dvornih vlakov Grabanovič in načelnik prometnega oddelka ljubljanske direkcije v. sv. Jelašič, ki je vodil vlak od Zagreba. Na dvornem vlakcu so bila zastirta in temna vsa okna. Vlak so na postaji takoj razdelili, odklopili so našo dvorno garnituro, predsednikov dvorni vlak pa so prevzeli v svoje varstvo organi avstrijske policije, ki ga spremljajo do češke meje. Ob 3.13 se je predsednikov vlak odpeljal iz Maribora. Spremljevalci, ki so bili dodeljeni predsedniku dr. Benešu za spremstvo do Maribora, so se vrnili z dvornim vlakom ob 5 zjutraj v Belgrad. V Mariboru so ostali edino minister dr. Spaho, generalni direktor inž. Naumovič in ravnatelj dr. Fatur, ki so si dopoldne ogledali železniške delavnice ter so se potem z dopoldanskim osebnim vlakom odpeljali. Pripovedovali so, da je predsednik dr. Beneš bedel do Zagreba, kjer je sprejel na postaji bana dr. Ružiča, potem pa se je s spremstvom podal k počitku.

Minister dr. Spaho v mariborskih železniških delavnicah

Maribor, 8. aprila.

Minister dr. Mehmed Spaho se je pripeljal danes zjutraj okoli 4 v Maribor. Spremljal je predsednika češke republike dr. Beneša do državne meje. Gospod minister je po odhodu dvornega vlaka prenočil na glavnem kolodvoru v svojem vagonu. Zjutraj ob 8 je sprejel v vagonu gg. župana dr. Juvana in podžupana Žebota, ki sta mu tolmačila želje in zahteve mesta Maribora in okolice, kar se tiče železniškega prometa in važnih zadev naših železničarjev. Gospod minister je sprejel tudi še oba okrajna načelnika Popoviča in dr. Šiško, predstojnika mestne policije dr. Trstenjaka in ministra Vesjenjaka. V spremstvu gospoda ministra dr. Spaha sta bila generalni direktor drž. železnice dr. Naumovič in ravnatelj ljubljanske direkcije dr. Fatur. Gospod minister je izrazil željo, da bi si ogledal ustanovo delavnic državnih železnice v Mariboru, da se tako sam na licu mesta prepriča o raznih vlogah, željah in pritožbah, ki mu prihajajo od tod. Po zajtrku se je v spremstvu župana dr. Juvana in podžupana Žebota ter ostalega spremstva odpeljal z avtomobilom v delavnice drž. železnice, kjer ga je sprejel upravnik delavnice inž. Vidlič. Gospod minister si je nato v glavnem ogledal najvažnejše oddelke delavnice, kjer so ga uradniki in delavci zelo spoštljivo pozdravljali. Gospod minister je izrazil svoje veselje presenečenje, da vlada v delavnici tak lep red in da opravljajo delavci tako marljivo svoje delo. V pisarni uprave delavnic je sprejel nato g. minister deputacije delavskih organizacij in športnega kluba »Železničar« ter godbenega društva »Drava«. Zastopnik »Jugoslovanske strokovne zveze« g. Rebersak je v imenu delavcev, ki so organizirani v klubu JRZ predložil g. ministru glavne zahteve delavstva. Gospod Vokač je v imenu JNZ ravno tako predložil nekaj podrobnih zahtev železničarjev. Isto je tolmačil še zastopnik druge železničarske skupine. Gospod inž. Uran je prosil g. ministra,

da podpira železničarski športni klub »Železničar«. Gospod minister je izrazil, da bo vse izražene želje skušal upoštevati, v kolikor ima po državnem proračunu sredstev na razpolago. Posebno je g. minister na intervencijo g. Rebersaka glede izenačenja delavskih premij obljubil, da morajo v bodoče dobivati tudi delavci v mariborskih delavnicah vsaj iste premije, kakor jih dobivajo v drugih železniških delavnicah. Na Rebersakovo intervencijo glede prevelikega števila delavskih praznikov je g. minister odgovoril, da bo ta zadeva rešena v smislu delavskih zahtev. Istotako je naročil generalnemu direktorju, naj se delavcem ugodijo glede dodelave deputatnega premoga v poletni dobi. Izjavil je, da je že na prvi pogled bil zelo zadovoljen z vtiškom, ki ga ima glede delavnic. Osebe naj opravi v redu svojo dolžnost, on pa bo kot predstavnik sedanjih vlade skušal ugoditi vsem upravičnim željam delavstva in nastavljenec. Posebej je še izjavil, da v bodoče ne bo treba toliko brezplačnih dopustov v delavnici, ker je prodrl z idejo, da bo mariborska delavnica opravljala v bodoče tudi dela za državne železnice, katera so dosedaj opravljale privatne tvrdke. Gospod minister je delavcem, kakor tudi uradnikom prijazno stisnil roko, ter se poslovil z obljubo, da bo kmalu zopet prišel v Maribor ter si bo vse oddelke in tudi kurilnico in druge železničarske ustanove v Mariboru in okolici bolj podrobneje ogledal.

V spremstvu se je nato odpeljal na glavni kolodvor ter se z osebnim vlakom ob 9.45 odpeljal proti Zagrebu v spremstvu generalnega direktorja Naumoviča in ljubljanskega direktorja dr. Faturja. Pred odhodom vlaka so mu posamezni člani spremstva še tolmačili nujne zadeve glede zboljšanja osebnega in blagovnega prometa, glede oseba, kakor tudi glede drugih važnih zadev. Gospod minister je obljubil, da bo za promet med Ljubljano in Dunajem, oz. Zagrebom in Dunajem dal na razpolago moderni kurzni voz.

Brezposelni in delomrzneži v Ljubljani

Pod prejšnjo mestno upravo res ni bilo nobenih pritožb delavstva čez poslovanje mestnega socialnega urada, ker nobenemu marksistu, niti narodnemu socialistu ni padlo v glavo, da bi zbral brezposelne in tudi delomrzne po ljubljanskih ulicah ter z njimi priredil kakšne demonstrativne nastope proti mestnemu socialnemu uradu ali proti uredništvu »Jutra« in »Slovenskega Naroda«, ki sta tedaj na vso moč hvalila »vzorno socialno politiko« takratne mestne uprave in tedanjega mestnega socialnega urada. Od kar pa je mestni župan dr. Adlešič odpravil kontrolorje, ki so na stopnicah Mestnega doma prebivali prisilce za podporo, če imajo legitimacijo Narodne strokovne zveze, in od kar je uvedel pravično razdeljevanje podpor in pa sistem zaposlitve brezposelnih, namesto podpiranja delomrznežev, od tedaj je seveda ogenj v strelhi.

Za 800.000 Din se je letos zvišal, v primeri z lanskim letom, mestni socialni proračun. Toda, če bi kdo zahteval, naj mestna občina izpolni prav vse socialne naloge, ki nas še čakajo, potem bi moral tudi povedati, kje je tistih 20 milij. Din, ki so za to nujno potrebni. Lahko je polemizirati na tretji strani proti nezadostnemu socialnemu skrbstvu, na četrti strani pa zabavljati čez visoke davke, ki teže mestno prebivalstvo. To je star politični trik in najbolj navadno hujskanje tako revnih in brezposelnih, kakor tudi tistih, ki vsaj nekaj zaslužijo in ki plačujejo mestni občini davščine.

Že dne 13. januarja je izšla v »Domoljub« nedolžna notica, ki izražala zgolj upanje, da bo možno v kratkem vse brezposelne v ljubljanski občini zaposliti s poštenim delom Poudarjamo, da je bilo izraženo le upanje, ne pa že trditve, da bo mestna občina zaposlila vse brezposelne. To vendar ni mogoče, vsaj v doglednem času ne. Demagogi iz marksističnih in narodno-socialističnih vrst izgubljajo sedaj tla, ker pošteno delavstvo vidi pošten napor mestne občine, da po svojih močeh rešuje položaj brezposelnih v Ljubljani. Ti demagogi sedaj pošiljajo posamezne brezposelne, ki morda res iščejo delo, na socialni urad, češ, tam boste dobili delo. Delavec je seveda razočaran, ko mu tudi na socialnem uradu morajo dostikrat odgovoriti, da pri najboljši volji dela ni. Potem zabavlja čez sedanjo občinsko upravo in pa seveda tudi čez naše časopise, ki priznava napore mestne občine. Med lačnimi je najlažje najti tla za tako demagogijo. Tako so demagogi zbrali v sredo nekaj desetih brezposelnih, med katerimi smo seveda videli tudi znane tipe, jih odvedli pred socialni urad, poslali tja deputacijo in nato deputacijo v uredništvo »Domoljuba«. Na obeh krajih so deputaciji stvarno razložili položaj, in eiser na socialnem uradu, da je bednostni fond žal izčrpan in da, če ni denarja, tudi ni možnosti za službo. Iz prazne skleda pa nihče ne more jesti, in iz prazne kase tudi mestna občina ne more dati dela. Seveda tudi »Domoljub« ne more kar na lepem preskrbeti dela delavljim.

Ta nastop nekaterih redkih brezposelnih, med katere so se pomešali poklicni delomrzneži, je bil tako spretno organiziran, da je nekdo vprašal na cesti enega izmed teh delavcev: »Kako pa ste se zbrali in kaj iščete tukaj?« In delavec je stremetnemu gospodu odgovoril: »Ne vem, poslali so nas!«

Delavec je zadl žebelj na glavo. Res je, poslali so jih, da hujskajo proti mestni občini, so

bolj pa proti našemu časopisu. Vemo tudi za organizatorja tega nastopa.

Naši javnosti, ki je morda verjela »Slovenskemu Narodu« in »Jutru«, pa bi navedli le nekaj števil, da se prepriča, kako vse drugače skrbi mestna občina sedaj za zaposlitev delavstva, kakor pod prejšnjo mestno upravo. Značilno je sicer, da je »Slovenski Narod« priobčil o tem nastopu kar dvokolonski članek, »Jutro« ki želi veljati za gosposki list, pa je poročalo sramežljivo o tem med političnimi beležkami. S tem je »Jutro« priznalo, da smatra vprašanje brezposelnih ne za socialno, temveč za strankarsko vprašanje.

V teku zime so delavci, ki so bili do tedaj brez zaslužka, dobili pri mestni občini naslednja dela: pri kanalu v Aleševčevi ulici — 48 delavcev s plačanimi 3732 urami, pri čiščenju kanalov 11 delavcev z 956 urami; pri kanalu v Hranilnični ulici 130 delavcev s 30.751 urami; pri kanalu v Aleševčevi ulici (druga skupina) 175 delavcev s 30.046 urami; pri delu v mestni vrtnariji 150 delavcev s 23.543 urami; pri regulaciji Malega grabna 73 delavcev z 26.322 urami; pri regulaciji Gradašnice 68 delavcev s 30.464 urami; pri zasilni poti v Štepanji vasi 11 delavcev s 1672 urami, in pri odmetavanju snega 140 delavcev z 10.800 urami. Skupno je mestna občina zaposlila 806 delavcev ter je plačala 158.371 ur. Prej brezposelni delavci so samo na mezdah prejeli 521.859 Din, torej nad pol milijona. Povrh tega je mestna občina plačala tudi bolniško blagajno za te delavce,

sedaj pa je zaposlenih še vedno nekaj delavcev pri Gradašnici, Malem grabnu in v mestni vrtnariji.

Resnica je, da je mestna občina sedaj svoj bednostni kredit za zaposlitev teh delavcev izčrpala, novega pa ne sme prileti, ker mora misliti na zimo. Sedaj je pomlad in upati je, da se kmalu prične živahna stavbna sezona v Ljubljani ter bodo delavci dobili delo. Prav tisti, ki so morda včeraj demonstrirali pred mestnim socialnim uradom, bodo pozimi hvaležni, da jim je socialni urad zopet preskrbel delo. S tem pa seveda ni rečeno, da bi navelili v mesto brezposelni z vse dežele, ker Ljubljana je premajhna, da bi mogla sprejeti vse odvisno delavstvo. Vztrajamo pa pri tem, da so še vedno taki med tistimi, ki so v sredo demonstrirali, ki bi tudi ponujenega dela ne sprejeli ali vsaj ne bi resno opravljali. Ta demagogija ni upravičena in se bo zato kmalu razbila. Meščanski sloji, katerih glasilo sta »Jutro« in »Slovenski Narod«, pa naj rajši pristanejo na nove viire dohodkov mestne občine in potem bo mestna občina poskrbela tudi za bolj izdatno podpiranje resnično potrebnih, nikoli pa ne za potuho delomrznežev, vsaj dokler vodi mestno občino sedanja občinska uprava, ki pri svojem emotrenem delu ne potrebuje ne demagogije in tudi ne agitatorjev, plačanih iz mestnega socialnega proračuna.

Materinski dan v Radovljici

Radovljica, 8. aprila.

Naši malčki so svoje mame na belo nedeljo v Ljudskem domu prav pristočno proslavili. Bil kar bogat. Najprej je telovadska živa slika počastila najboljšo nebeško Mater-Odrešenikovo. Zatem se je zbor dečkov zahvalil svojim zemeljskim materam za njihovo skrb in trud pri težkem vzgojnem delu. Ciciban-Drejek je izročal mamicam šop slovenskih nageljnov za vezilo. Pod vodstvom gđe Vere je številna vrsta deklic simbolično pokazala, kako zna šivati, prati in likati perilo in kako se že v mladih dneh usposablja za svoj bodoči gospodinski poklic. Pevski otroški zbor je dovršeno podal Aljažev »Triglav« in popevko »Kaj bi bila rada?« Izredno dober nastop je pokazal odlične uspehe velike vneme in vselega truda našega vrliga šol. Upravitelj V. Grednerja. Študent Darko je po zvokih fantovske himne samozavestno pripeljal na oder četo mladih junakov-korenjakov, ki so pokazali, kako se v Prosvetnem društvu vezbajo za brambo domovine. Pogumno sta izpovedala svojo ljubezen do Boga, materne besede in slovenske pesmi mala Cirilka in še manjša Marija. Proslavo je zaključila še ljubka pravljica, a tudi sodobna igrice p. Krizostoma »Paveljkova piščalka«. Gđe. Anka Komanova je s to igro pokazala svoj odlični režiserski talent. Žal, da je naše društvo ne bo moglo več uporabljati pri prosvetnem delu, ker kmalu odide na svoje prvo učiteljsko službovanje v Starem trgu ob Kolpi, na kar je že 5 let hrepeneče čakala. Popisana prireditelj se je vršila res v pravem duhu katoliške prosvete in zato pred polno dvorano in z najboljšim občutjem. Društveni odbor naj nam kaj podobnega še večkrat oskrbi.

Lani izvozili za 7 milijonov in pol sadja

Ljubljana, 7. aprila.

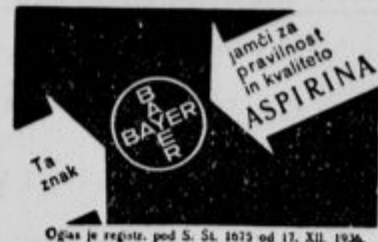
Slovenija izvažala v letih dobre sadne letine do 2000 vagonov sadja v razne države, tako v Avstrijo, Nemčijo, Češkoslovaško, Francijo in deloma tudi v Italijo. Pomladanska prognoza za lansko letino je bila odlična. Izvozniki sadja in sadjarji sami so kalkulirali, da bo mogoče do 2000 vagonov sadja izvoziti. Najslabše lanske vremenske prilike pa so povzročile, da je bila letina izredno slaba. Zaradi slabe letine pa je bilo povpraševanje po najboljšem, prvovrstnem sadju večje in zato so bile cene razmeroma višje kot druga leta. Na debelo so se jabolka prodajala za izvoz od 1.30 din kg in še višje. Fina, pakirana jabolka so se kupovala na Štajerskem celo po 6 dinarjev kg na debelo.

Zanimiva je statistika o lanskem izvozu sadja.

Svežih češpelj za predelavo je bilo izvoženo iz naših krajev 119 q. Finih hrusk 1498 q. Iz kočevskega okraja je bilo izvoženih do 57 stotov malin. Napram drugim letom je padel izvoz jabolk. Bilo je izvoženo: 1407 q prvovrstnih, finih namiznih jabolk, 33.262 q drugovrstnih, potrošnih in 2602 q industrijskih jabolk, celotno torej 36.271 q jabolk ali okoli 362 vagonov. Stokovnjaki računajo, da je Slovenija prejela za izvoženo sadje lani okoli 7.576.600 din. Druga leta do 40 milijonov.

V pogledu izvoza jabolk in tudi drugega sadja prednjačijo naslednji okraji: Maribor levi breg, ki je lani izvozil 12.142 q raznega sadja (jabolk, hrusk in češpelj), dalje okraj Ptuj (7.630 q jabolk), Ljutomer (5.895 q jabolk) in Šmarje pri Jelšah (5.895 q). Na ostale okraje prihajajo manjše množine izvoženega sadja. Banska uprava zadnji čas posveča največjo pozornost, da že v kalu zatre vse sadne škodljivce, zlasti us Šan José, ki se po naših krajih še ni razpasla in so sadnosniki pred njo skrbno zavarovani. Organizirana je posebna kontrolna služba, da zatira to škodljivo uš, ki je po nekaterih državah napravila ogromno škodo, znašajočo več milijonov.

— Pri zaprtju motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Frans Josel grenice«.

Lepo uspeli socialni tečaj v Svetinju

Presenetilo nas je, ko smo zvedeli, da naše prosvetno društvo priredi socialni tečaj. Spraševali smo se, ali bo naše preprosto ljudstvo zanimalo kaj takega in kako bodo razumeli. — Tečaj je bil razdeljen na tri predavanja, ki so se vršila zaporedoma ob nedeljah pred veliko nočjo. Vodil jih je g. Stanko Kociper, jurist, naš domačin. Nemalo smo se čudili, s kakšno jasnostjo je g. govornik razvijal težka vprašanja, da bi jih naše revno ljudstvo razumelo. Ves razvoj družabnega reda, komunizem, boljševizem, narodni socializem, socialna pomoč in druge točke njegovih predavanj so jim dale mnogo vploda v zapletene svetovne slike, v današnji težki položaj. Vendar so v zadnjem predavanju Socialna pomoč zaslužili rešitev, ki je med nami samimi. Začnimo se že enkrat temeljito izobraževati, da nas ne bo vsak pritepenec ugnal in goljufal, strnimo se v močne, katoliško-zavedne vrste, ki bodo kakor močni zidovi kljubovali vsem viharjem sveta, zberimo se zopet okrog edinega rešitelja sedanje bede — Boga — pojdemo za njega v boj, in kmalu bomo rešeni vseh tistih pijavk, ki nam hočejo iztrgati iz naših src vero in naše poslanstvo. To je bil ključ mlade inteligentne duše, ki v vsej globini in dalekosežnosti vidi propast našega ljudstva v komunizmu in sličnih strujah. — V kaki napetosti so poslušali vsi navzoči njegova izvajanja. Spršenje in zadovoljnost so kazali njihovi obrazi, ker so videli zopet svojega Boga na prestolu, neomajanem, neonečistem. Hvaležni smo vsi g. predavatelju tem bolj, ker vidimo, da je še nekaj mladih inteligentov, ki so v pravih krščanskih vrstah, pripravljeni, boriti se vsaki čas za pravo lepoto naše vere. Iskrena mu hvala tudi iz vrst katoliške inteligence.

Naše prosvetno društvo je imelo takoj po socialnem tečaju jako zanimivo predavanje o strupenih plinih Govoril je g. ing. Neřima Bino iz Maribora — naš neutrudljivi prosvetni delavec. — Naše društvo pa prosimo, da preskrbi še mnogo predavanj in tečajev in naj ima še vnaprej tako srečno roko v izbiranju gg. predavateljev, da bo svet videl, da nas ne bo zmanjkalo.

Višji davčni kontrolor g. Ig. Ozvatič odhaja v pokoj

V soboto zvečer so uradniki obeh davčnih uprav v Mariboru v restavraciji »Novi svet« priredili svojemu tovarišu, višjemu davčnemu kontrolorju g. Ignacu Ozvatiču, ki odhaja po dolgoletnem in zaslužnem službovanju v pokoj, lep poslovilni večer, ki je potekel v najlepšem razpoloženju in izpričal, kako tesne tovariške vezi vežejo g. Ozvatiča s stanovskimi tovariši, ki ga nad vse cenijo in spoštujejo.

G. Ozvatič je bil rojen l. 1879. pri Sv. Andražu v Slovenskih goricah. Gimnazijo je študiral v Ptuj, kjer je kot sin slovenskih staršev moral pretrpeti mnogo krivic, ki so mu jih storili sovništniki nemški profesorji. Svoje prvo službeno mesto je nastopil 1. julija 1899 v Gor. Radgoni, odkoder je bil l. 1902. zaradi svoje slovenske zavednosti premeščen v Bruck ob Muri, odtod pa kmalu v Gornji grad, ki je takrat veljal za kazensko mesto. Pot ga je nato vodila v Brežice, odkoder je bil po devetletnem službovanju premeščen v Lipnico, l. 1907. pa je prišel zopet med Slovence v Konjice, kjer je ostal do l. 1916, ko se je v davčnim oblastvom vred preselil v Maribor. L. 1929. je prevzel posle referenta-državnega zastopnika pri davčni upravi v Mariboru, ki jih je opravljal do svoje upokojitve. Za zaslužno in zvesto službovanje mu je bilo izrečeno priznanje tudi z najvišjega mesta, ko je bil l. 1936. odlikovan z redom Jugoslovanske krone, katerega mu je izročil finančni ravnatelj dr. Sedlar, ki je ob tej priliki v svojem nagovoru poudarjal odlikovančeve zasluge, njegovo narodno zavednost in značajnost in njegova prizadevanja za pravičnost do davkoplačevalcev.

G. Ozvatič se je v teku svojega službovanja v Mariboru udeleževal tudi v javnem življenju. L. 1924. je bil na listi bivše SLS izvoljen v občinski svet, v katerem je skoraj deset let vodil personalni referat in je v tem svojstvu pravično prevedel mestno uradništvo po novi službeni prammatiki. Dolga leta je že odbornik Mestne hranilnice in član mestnega šolskega sveta. Svoje sposobnosti je stavil na razpolago tudi bivši mariborski oblastni samoupravi, od katere je bil imenovan za finančnega referenta. To službo je poleg svoje davčne službe opravljal do l. 1929., ko je bil imenovan za člana davčne kontrole, kar je ostal do likvidacije oblastnih samouprav.

V zasebnem življenju je g. Ozvatič vzgled vrliga krščanskega moža. Svoji ženi Julijani, roj. Šušteršič, je plemenit življenjski drug, svojim šestim otrokom pa dober oče. Otroke je vzgajal v krščanskem duhu in jih skrbno pripravil za življenje. Dve hčerki sta mu poročeni, sin in mlajša hčerka pa sta v zasebni službi.

Naš list se pridružuje vsem prijateljem g. Ozvatiča in mu srčno želi, da bi svoj zaslužni pokoj dolga leta užival v sreči in zadovoljstvu.

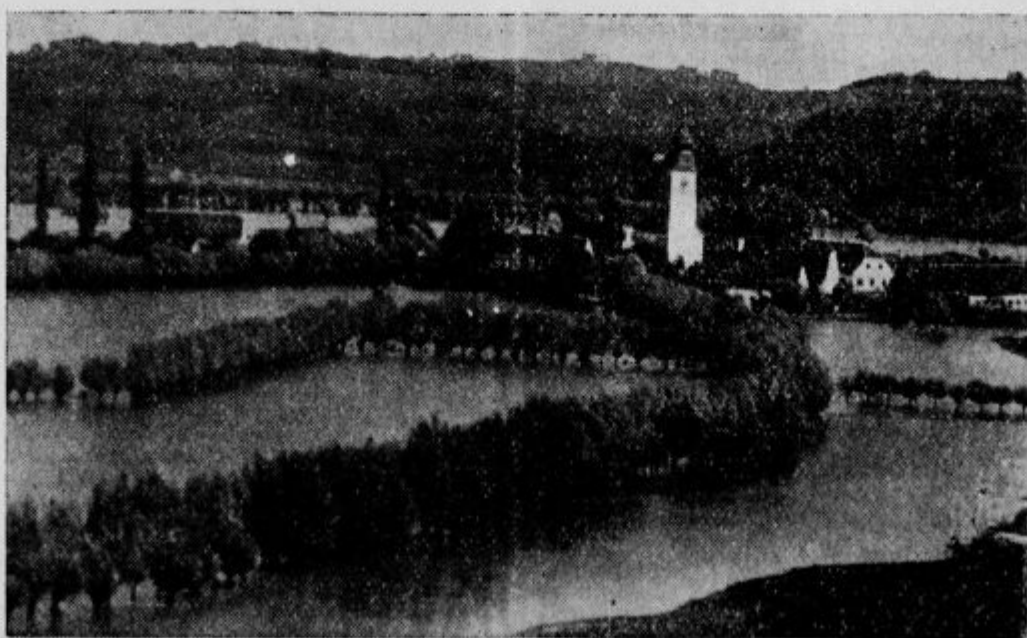
Krško

Iz orožniške službe, Orožniški narednik Feliks Pokavec je bil 5. aprila premeščen z orožniške postaje v Krškem na postajo v Vel. Laščah. Mnogim domačinom v Krškem in v okolici bo ostal v trajnem spominu.

— Pri težki stolici napetosti, glavobolu vsled neprilike očisti ena do dve čaši naravne »Franz-Josefove« grenke vode prebavne organe. »Franz-Josefovo« vodo lahko jemljejo tudi bolniki, ki leže, in jo imajo za dobro.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zbr. S-br. 15483, 23. V. 25.

Velika povodenj v Pesniški dolini

Letošnje pomladno deževje je povzročilo v Pesniški dolini veliko povodenj, kakor jo ljudje že dolgo ne pomnijo. Slika nam kaže poplavljen vas Sv. Marjeta ob Pesnici, ki je bila nekaj dni čisto odrezana od sveta, ker je Pesnica poplavlila tudi banovinsko cesto na obeh straneh vasi.

Drobne novice

Koledar

Petek, 9. aprila: Marija Kleofa; Tomaž Tol. mučenec.

Novi grobovi

† V Ljubljani-Moste, Vodmatska ulica št. 17, je v sredo zvečer po dolgem trpljenju izdihnil svojo dušo g. Franc Primec, ki je bil še pred kratkim vnet socialni delavec. Kot delavec v kemični tovarni v Mostah se je zelo potegoval za svoje delavske tovariše, ki so ga zaradi tega izbrali za svojega obratnega zaupnika. Med njimi je vodil tudi krščansko delavsko organizacijo. Pozneje, ko je moral pustiti delo in ga je že napadala huda bolezen, ki ga je sedaj tudi pobrala, jetika, se je zelo zanimal za karitativno krščansko delovanje, saj je kot siromak sam vedel, kako potrebno je tako delo med krščanskimi ljudmi. Zato je tako rad deloval pri Vincencijevi konferenci. Umrl je lepo pripravljen za pot v večnost. Pokopali ga bodo v soboto ob 2 popoldne. Naj počiva v miru! Svojem, zlasti pa žalujoči vdovi, naše sožalje!

† V Ljubljani je v zavetišču sv. Jožela (hiralnica) včeraj umrla g. Cernelič Terezija v starosti 72 let. Pogreb bo v petek 9. aprila ob 10. popoldne. Naj v miru počiva! Žalujočim naše sožalje!

† V Skaljah je umrl gospod Edvard Kováč p. d. Oremuž. Pogreb bo v soboto ob 10. popoldne. Naj počiva v miru!

Osebnosti

— Za generalnega vizitatorja za slovensko frančiškansko provincijo je imenovan provincial zagrebške provincije sv. Cirila in Meloda g. p. Mihael Troha.

— Učiteljska napredovanja. Napredovali so sledeči učitelji in učiteljice: V 5. pol. skupino: Silva Bobić iz Maribora, Stefanijska Fink iz Studencev pri Mariboru, Marija Fajdiga iz Ljubljane, Josip Gosak v Teharjih, Marija Ježovnik v Pobrežju, Amalija Krizman v Planini, Ana Mali v Primskovem, Ivana Paternoster v Trzinu, Antonija Kadunc pri Sv. Gregoriju in Julij Cencić v Kamniku. — V 6. pol. skupino: Anton Senica v Brezicah, Viljem Gruntner v Radovljici, Edvard Zorko v Beltincih, Marija Zitko v Moravčah, Janko Malešič v Meki-njah, Ana Levak v Ljubljani, Hela Azarov na Trati, Franciska Rejc na Vrhu pri Sv. Treh kraljih, Marija Premrov v Grahovem, Nežica Nadler v Rib-nici, Marija Koporec v Višnji gori, Viljem Držaj v Ljubljani, Eva Mekuš na Pobrežju pri Mariboru, Jakobina Neiha v Šmarju, Antonija Ahčin v Ljubljani, Zdravko Omerza v Ljubljani, Franc Stipovšek v Krškem, Roza Leben v Slov. Bistrici. — V 7. pol. skupino: Bogomila Ledinec na Teznu pri Mariboru, Marija Gale v Sevnici, Janko Jakovič v Bruslju, Franc Kotnik v Mariboru, Gabrijela Kurbus pri Sv. Križu, Karel Crnigoi v Omilju, Vilbald Cehner v Kozjem, Ivanka Ferjan na Jesenicah in Danica Potokar v Škofji Loki.

— Napredovanje rezervnih častnikov. Napre-dovali so sledeči od 17. decembra 1928 v čin poroč-nika: peh. podporočnika Branko Pleš in Aleksan-der Kopta; števši od 15. avgusta 1929 v čin stotnika II. razr. peh. poročnika Stefan Slehta in Rafael Trampus; števši od 17. decembra 1929 v čin sto-tnika I. razr. peh. stotnik II. razr. Milan Mravljec; števši od 11. aprila 1930 v čin poročnika peh. pod-poročnik Blagoje Božić; števši od 6. decembra 1930 v čin stotnika I. razr. san. stotnik II. razr. dr. Vla-dimir Vujčić; števši od 17. decembra 1930 v čin stotnika I. razr. peh. stotnik II. razr. Maks Breller in sodni stotnik II. razr. dr. Giga Arančič; števši od 28. junija 1931 v čin stotnika I. razr. peh. sto-tnik II. razr. Hugo Apfelbaum in san. stotnik II. razr. dr. Božidar Kolovič; števši od 31. decembra 1931 v čin poročnika peh. podporočniki Viktor Skvarč, Viktor Češnovar, Ivan Kanc, Hugo Kopta, Anton Strah in Franjo Cvar; števši od 17. decem-bra 1932 v čin poročnika peh. podporočnika Vladan Labus, Todor Stajner, Anton Flega, Martin Men-cej, Viktor Švigelj in Stefan Višner ter konjeniški podporočnik Stefan Stajner; števši od 17. decembra 1933 v čin poročnika peh. podporočniki Stanko Smitek, Ladislav Berger, Jakob Knap, Stefan Kočiš in Ivan Hribar; števši od 31. decembra 1934 v čin poročnika peh. podporočniki Franc Cebolin, Robert Levi in Julio Albini, inž. podporočniki Vladi-slav Novak, Boris Hartman in Josip Tiringier, int. podporočnika Josip Lavrič in Pavle Urnaker, san. podporočniki dr. Zvonimir Ginsberger, dr. Makso Bičenc, dr. Venceslav Arko in dr. Lajoš Švare in sodni podporočnik Franc Balanč in za nižjega voj. uradnika III. razr. ekonomske stroke nižja voj. uradnika IV. razr. Janez Kušar in Domo Kraljič; števši od 31. decembra 1935 v čin poročnika peh. podporočniki Kamilo Hartman, Stefan Keržin, Ciril Merčun, Venceslav Česnik, Jožef Vildner in Ladi-slav Horn, topniška podporočnika Fridrih Najlen-der in Josip Špeht, konjeniška podporočnika Mirko Spigler in Ivan Zumer, inž. podporočniki Zlatko Fišer, Karol Zalar in Peter Kulman, zrakoplovni podporočniki Peter Bulin, Dragotin — Karlo Her-zog, Slavko Zajec in Josip Kodran, san. podporo-čnika dr. Franjo Balvanovič in dr. Alojzij Prevec, sodna podporočnika Leo Pompe in Albert Vajs in veterinarski podporočnik Maks Kozinc, v čin inžen-jer-poročnika tehnične stroke mornarice inženjer-podporočnik Anton Segerc in za nižjega voj. urad-nika III. razr. ekonomske stroke nižji voj. uradnik IV. razr. Ivan Savnik; števši od 31. decembra 1936 v čin stotnika II. razr. peh. poročnika Dragotin Kopold in Mato Crnek in v čin poročnika peh. podporočniki Julius Hara, Aleksander Frajnd in Nikola Frank; v čin peh. podporočnika narednik dijak Ivo Brili; za nižjega voj. tehn. uradnika IV. razr. geodetske stroke narednik dijak Božidar Ver-stovšek in števši od 11. decembra 1936 v čin peh. podporočnika naredniki dijaki Janoš Haim, Vla-dislav Rajh, Anton Pušič, Alfred Neuman, Jožef Zagorc, Aleksander Pirher, Janez Stale, Ivan Kaič, Jožef Praprotnik, Vladimir Jagorinc, Jožef Lenart, Ivan Pilger, Laslo-Nikolaj-Josip Loner, Aleksan-der Langusis, Franc Kocijan, Dragotin Bal, Mari-jan-Aleksander Zonka, Mihael Hercl in Mirko Nač.

2 izleta na milanski vele-sejem. 5 dnevni z avto-busom od 18. do 22. aprila in 6 dnevni z brzovla-kom od 20. do 25. aprila.

Poleg velesejma si še ogledamo Milan z okolico. Zahtevanje podrobnih prospektov v izletniški pisarni M. Okorn, Hotel Ston, Ljubljana.

— Odbor evharističnega kongresa v Dubrovni-ku javlja: Vsi udeleženci evharističnega kongresa, ki bo v Dubrovniku na dneve 15., 16., 17., in 18. julija t. l., kateri reflektirajo na sobo za časa kon-gresa, naj najdalje do prvega junija t. l. javijo: a) kdaj pridejo v Dubrovnik; b) da li sami ali pa imajo koga v spremstvu; c) da li želijo sobo v hotelu ali privatno; d) da li želijo biti sami ali pri-

stanejo da je poleg njih še nekdo v sobi; e) naj tudi javijo na kakšne cene za sobo reflektirajo Cene sobo bodo sledeče: v hotelih od 25 do 60 di-narjev, v privatnih hišah od 15 do 40 dinarjev za noč. Te informacije in podatki so nujno potrebni do naznanjenega datuma, ker je ravno tedaj sezona tujcev najjačja, pa bo težko dobiti stanovanja od-nosno sobe. Povdarja se, da bo mogoče nabaviti sobo samo za one udeležence, ki pošljejo prijavo v smislu gornjih navodil najpozneje do prvega junija. Prijave se pošiljajo na naslov: Odbor evharistič-nega kongresa, Dubrovnik.

— Redni letni občni zbor ljubljanske sekcije jugoslovanskega novinarskega združenja bo v ne-deljo, dne 25. aprila v Rogoški Slatini. Dnevni red običajen.

— Novo predsedstvo Delavske zbornice. V sredo popoldne je bila prva seja upravnega odbora Delavske zbornice, ki jo je vodil g. Joško Zemljčič. Ministrstvo je namreč razrešilo 7 članov odbora, ki so javni uradniki. Ministrstvo je namreč pričelo natančno tolmačiti zakon, med tem ko se je pre-janja leta tolerirala možnost, da zavzemajo najvišja mesta v Delavski zbornici tudi javni uradniki, ki sicer niso delavci. Za novega predsednika je bil izvoljen g. Lovro Jakomin, tajnik socialistične Splošne delavske strokovne zveze, ker je moral dosedanj predsednik mestni uradnik g. Ljotze Se-dej odstopiti. Namesto blaginjskega, uradnika OUZD g. Rada Čelenskega je bil izvoljen tajnik socialistič-ne zveze gradbenih delavcev g. Niko Bricelj, na-mesto dr. Josipa Bohinjca, ravnatelja OUZD je bil izvoljen g. Ignac Nadižar, tekstilni mojster iz Ljubljane in član NSZ. Namesto g. Franceta Žužka, uradnika Borze dela, je bil izvoljen g. Janez Ra-movž, član JSZ iz Škofje Loke. Za načelnika pro-svetnega oddelka je bil izvoljen g. Drago Kosem, za načelnika finančnega oddelka pa g. Edvard Režek. Trije glavni klubi so nato podali neko izjavo proti odloku ministrstva. Zanimivo je, da so z odlokom ministrstva prizadete prav vse štiri skupine, ki so pri zadnjih volitvah Delavske zbornice šle samo-stojno v volivni boj. Delavci in zasebni nameščenci imajo po novem odloku v plenumu zbornice iz-ključno zastopnike svojih vrst in ne več zastopnike iz vrst javnih nameščenec.

— Pokojnine železniških upokojencev. V zad-nji številki »Službenih novih drž. prometnih usta-nov« je objavljena tudi naredba g. ministra za pro-met glede izrabe odobrenih kreditov za proračun-sko leto 1937-38. Med drugi modreja g. minister, kako se mora postopati s predlogi za upokojitve, ker se bodo pokojnine od 1. aprila t. l. izplačevale pri oblastnih direktoratih državnih železnic vee-onim železniškim upokojencem, ki bodo v prora-čunskem letu 1937-38 t. j. od 1. IV. 1937 do 31. III. 1938 upokojeni. S tem bo najbrž mogoče ugoditi dolgoletnim upravičenim prošnjam upokojenih železniških uslužbencev, da bi se jim po upokojitvi čimprej pričela izplačevati tudi pokojnina.

— Rezervnim in turističnim pilotom! Na II. redni odborovi seji je kr. jugoslovanski Aero-klub, Oblastni odbor v Ljubljani sklenil osnovati v svo-jem okrilju sekcijo motornih pilotov tem potom z željo, nuditi vsem priliko treninga na klubskih le-talih. Pozivamo tem potom vse, ki imajo pilotske diplome in to vojne (rezervne) ali turistične, da se nemudoma prijavijo klubu na naslov »Aero-klub, Ljubljana, Gradišče 9 ali pa telefonsko na št. 36-21. Vsak član te sekcije bo imel pravico na 10 ur tren-inga proti celoletni minimalni odškodnini 300 Din, ki jo je vplačati v mesečnih obrokih po 25 Din.

— Tudi na Kofčah, tej naši priljubljeni pla-ninski postojanki, so v času, ko se je primerila nesreča pod Storžičem, gremli izpod Velikega vrha, na vzhodni strani kope, ogromni plazovi. Tudi pod Kofsko goro nad Silevo planino in pod Kladvom sta dva velika plazova. Vsi plazovi pa so šli po te-renih, kjer smučarji ne hodijo. Če nastopi naenkrat sončno vreme, je pričakovati izpod vrhov in gre-benov, kjer so nabrani veliki skladi snega, še na-daljših plazov, ki pa smučarjev, kot rečeno, ne bodo motili, ker ne gredo čez smučišča.

— Vlom v šenkovem turnu. V noči od torka na sredo je bilo vmlomljeno v tukajšnje župnišče v Šenkovem turnu. Vlomilec je iztrgal pri kleti omrežje, ki je imelo preperel okvir, in tako je z lahkoto prišel v notranje prostore ter stikal za de-narjem. V kuharčini sobi je vse premetel, toda de-lati je moral zelo naglo in pri slabi luči, tako da je k sreči ves denar zgrešil. Nato je šel v kuhinjo, kjer je dobil v predalu samo malo drobiža, vzel 1 kg sladkorja, mleko z loncem vred ter kuharici nove solne. Potem je šel v šrambo in pobral veli-konočno potico, jajca, surovo maslo in nekoliko masti ter pustil ondi veliko sekira, katero je vzel pod prejo v šupi. Bil je brzokone kak tuj vagabund, ki jih je zdaj vse polno. Od domačih ga nihče ni slišal.

— Šmarnice za leto 1937 — novo —: Lavtizar, Marijina božja pota — četrta knjiga, vezano Din 35; dr. M. Opeka, Rimske šmarnice — Marija v rimskih svetih Din 15, vezano Din 22; dr. J. Zagar, Marija je moja Mati, razširjanje čudodelne svetlinje — Svetniška pot bl. Karaine Labouré, ne-vezano Din 16, vezano Din 28; Skuhala Vekoslav, Lepa si, lepa si, Roza Marija — šmarnice, vezano Din 26 dalje ima jugoslovanska knjigarna v svoji zalogi še nekaj šmarničnih beril iz prejšnjih let kakor: Lavtizar, Marijina božja pota, tretja knjiga vezana Din 35, druga knjiga — vezana Din 35; Jerše, Pozdravljena kraljica, vezana Din 20, Jerše, Lavretanske šmarnice, vezane Din 20; Bernik, Marija in sveta maša, vezano Din 15; Šmarnice arškega žup-nika, razlaga lavretanskih litanijs in življenjepis bl. J. Vianje, vezano Din 15; Krulje, Marija vzor krščanskega življenja, vezano Din 12; Volc, Marija v predpodbah in podobah, vezano Din 20; Stanič, Marijini godovi — liturgične šmarnice, vezano Din 25. Vse te šmarnice dobite v jugoslovanski knji-garni v Ljubljani.

— Proti zaprtju in težavam zaradi hemeroidov veljajo že več let kot dobro sredstvo Leopulule za-radi svojega točnega učinka, ki je brez bolečine in nikoli ne odprave, zaradi popolne neškodljivosti in ne zmanjša. Dobiva se v vseh lekarnah. Oglas reg. ker se tudi po trajni uporabi njihova učinkovitost S. br. 3236, dne 19. II. 1936.

— Brezvestna mati. Na levem bregu Mure blizu vasi Moiša v Medmuriu je našel tamkajšnji logar na svojem obvodu zaboječ, v katerem je ležal še živ novorojenček, zraven pa listek z na-pisom: »Bog te je dal, Bog naj te vzame! Orožni-štvo je v bližini vasi kmalu izsledilo brezvestno mater, neko dekle, ki je sedaj že drugič izposta-vila nezakonskega otroka.

— Blazno dejanje zaljubljenega mladeniča. V Petrovgradu se je 21 letni mladenič Jože Stankov zaljubil v 15 letno učenko meščanske šole Mančiko Petrovič. Dekle pa se ga je izogibalo. Njeni starši so zaradi zaljubljenega odločili, da jo mora v šolo redno spremljati njena 12 letna sestra Ivočka. Mla-denič pa je še vedno sitnaril, te dni je obe deklici počakal na cesti ter nanju streljal. Mlajšo sestro

je zadel v grudi ter je njeno stanje nevarno, Man-čiko pa je zadel v kolk, vendar k sreči ne nevarno. Nato se je Stankov zaprl v svoje stanovanje ter polni dve uri popival, nakar je stanovanje odklenil ter se popolnoma pijan udal stražnikom.

— Nevarna pustolovka v Banjaluki. V Banja-luki se je te dni pojavila nevarna pustolovka 20 letna Ljubica Gjurovič iz Podgorice v Črni gori. Predstavljala se je za doktorico medicine ter celo zahtevala, da jo primarij bolnišnice priprusti k praksi, dalje se je predstavljala za uradnico mono-pola, za uradnico Državne hipotekarne banke itd. ter je zatrdila, da je premeščena v Banjaluko. Posrečilo se ji je, da je našla dostop v najboljšo banjaluske družine. Še preden je mogla napraviti večjo goljufijo, so jo razkrinkali in jo poslali nazaj v Črno goro.

Ljubljana

V petek, 9. aprila

Gledališče

Drama. Začetek ob 20. — V petek, 9. aprila ob 15 »Dež in vihar«. Dijaska predstava. Globoko znizane cene od 14 do 2 Din. — V soboto, 10. aprila: »Simfonija 1937«. Izven. Znizane cene od 20 Din navzdol. — V nedeljo 11. aprila: »Matura«. Izven.

Opera: V petek 9. aprila zaprto. — V soboto 10. aprila: »Manon«. Izven. Znizane cene od 30 dinarjev navzdol. — V nedeljo 11. aprila: ob 15 »Vesela vdova«. Izven. Znizane cene od 30 Din navzdol; ob 20 »Aida«. Izven. Gostuje tenorist gosp. Marij Šimenc. Znizane cene od 30 Din navzdol.

Prireditve in zabave

Vstopnice za Materinsko proslavo, ki bo v ponedeljek zvečer ob 7. v opernem gledališču, se dobe od danes dalje v unionski trafiki. Zanimanje za prireditev je tolikšno, da utegne zadnji dan pri blaginji vstopnic zmanjkati. Zato opozarjamo že zdaj vse, naj si jih nabavijo pravočasno v pred-prodaji.

Prireditve ljubljanskih DMK (opereta Ribič Marko) bo v soboto ob 8 in v nedeljo ob 5 v frančiškanski dvorani. Predprodaja vstopnic v pisarni Pax et bonum, frančiškanska pazaža.

Bežigrajsko prosvetno društvo priredi 10. t. m. ob 20 v dvorani narodne šole za Bežigradom kon-cert skladb, ki so jih zložili skladatelji: Adamič, Bučar, Gerbič, Juvanec, Kenda, Prelovec, Ravnik in Šonc. — Vse pevce v Ljubljani in okolici vabi na ta koncert uprava Hubadove župe.

Aleksander Kolacio, ki nastopi v ponedeljek, 12. t. m. v veliki filharmonični dvorani, si je kot malokdo hitro osvojil našo publiko. — Njegov mehki glas in občutno predavanje dviga vloge, ki jih ustvarja — Schubert, Silvio — nad povprečnost in jim utisne človeški pečat. — Na koncertu zapoje pet pesmi dr. Danila Švare. Poleg njega sodelujejo na koncertu, ki ga priredi »Glasbena akademija« še ga. Zlata Jungjenac, gg. prof. Lipovšek in Sivie ter ljubljanski godalni kvartet. Vstopnice v Matični knjigarni.

Sestanki

Prosvetno društvo »Ljubljana«-mesto. Drevi ob 8 redni sešestanek v društvenih prostorih v Go-spodarski zvezi na Tyrševi cesti. Predaval bo g. Slavko Češnovar.

Trnovo. Fantovski odsek Prosvetnega društva ima drevi ob 8 svoj redni sešestanek s predava-njem!

Naše dijaštvo

Marijina kongregacija akademičark, ki se bo na splošno željo obnovila, ima prvi sešestanek v pe-tek, 9. t. m. točno ob 18.15 v frančiškanski dvora-ni št. 1 (blizu porte). Voditelj dr. p. Regalat Čebulj OFM. Iskreno vabimo visokošolke in gospe starešinke.

Kino

Kino Kodoljevo, tel. 31-62: Danes in jutri ob 20. uri dvojni spored: Shirley Temple v svojem najlepšem filmu »ZLATI KODRČKI« in Louis Trenker v filmu »IZGUBLJENI SIN«.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, Vič.

I Zanimiv in časten obisk. Sredi aprila (15. do 20.) pride v Ljubljano misijonski škof Južne Afrike, msgr. Ignacij Arnoz. Kake narodnosti je, se za go-tovo ne more povedati, toda ime kaže, da mora biti Slovan, morda Čeh ali Slovak. Na svojem potu v Evropo pride nalašč obiskati tudi »Regnum Christi« v Ljubljani, za katerega je v Južni Afriki največje zanimanje in navdušenje. — Ko pride, mu bomo priredili pozdravni večer v dvorani frančiškanskega konvikta. Morda bo imel tudi predavanje o svojem misijonskem delovanju. Kdaj natančno bo to, bo naznanilo pravočasno.

I Na letošnji materinski proslavi nastopijo tudi odrasli igralci, člani nekdanjega Ljudskega odra. Pesem »Domotožje«, ki jo je za igro »Med-vedka Marko in Nikolaj« uglasbil skladatelj St. Premrl, pa nam bosta dvoglasno zapeli nadarjeni mladi pevki Cvetka Ahlinova in Mira Vah-nova. Prireditve bo v ponedeljek zvečer ob 7 v opernem gledališču. Vstopnice se dobe v pred-prodaji od sobote, dne 10. t. m., dalje v unionski trafiki.

I Maša zadušnica za pokojnim gosp. Josipom Turkom bo v soboto, dne 10. t. m. ob pol osmih zjutraj v cerkvi sv. Petra.

I Sv. maša zadušnica za pokojnega ravnatelja Stanka Jesena se bo darovala v soboto 10. t. m. ob 7 v frančiškanski cerkvi.

I Vrbe žalujke pod mesarskimi stojnicami. Breg od frančiškanskega do Zmajskega mosta pod mesarskimi stojnicami je bil dolgo časa zapuše-n in obraščen s plevelom. Letošnje pomlad se bo lice tega brega znatno spremenilo. Včeraj so de-lavci mestne vrtarije zasadili po vsem bregu močne mladice vrb žalujk. Kakor čujemo, bodo tudi bregovi ljubljanske podobno zasajeni z vrba-mi, tako da bo čefotno obrežje ljubljaničice dobilo lepše lice.

I Nasilna smrt mladega dekleta. Zalosten do-godek se je pripetil včeraj po 5. popoldne v Mo-stah. Na svojem stanovanju v Domžalski ulici 1 se je ustrelila s samokresom v srce 30-letna A. Oražen, brezposelna prodajalka. Sosedje so takoj poklicali reševalni avto, s katerim naj bi dekle bilo odpeljeno v bolnišnico. Toda že med vožnjo je dekle izdihnilo, ne da bi se zavedlo. Reševalci so truplo dekleta prepeljali v vežo Mestnega doma, kamor je pozneje prišla policijska komisija, ki je odredila prevoz trupa v mrtvašnico. Okolnosti prostovoljne smrti niso znane bolj natančno, če-prav je pokojnica zapustila poslovilno pismo. Zdi se, da je pokojnica šla v smrt zaradi bede in brezposelnosti. Bila je zelo lepo deklet ter je imela svočins tudi zaslužek kot modni manequin.

Maribor

m »Mariborski teden« dela program. V sredo zvečer je bila v mestni posvetovalni, anketa pred-stavnikov mariborskega javnega življenja, na ka-teri so razpravljali o programu letošnjega Mariborskega tedna. Otvoril jo je predsednik MT dr. Lipold, ki se je zlasti zahvaljeval mestni občini za doslej izkazano pozornost. Mestni župan dr. Juvan je v imenu občine pozdravil inicijativnost priredi-teljev Mariborskega tedna ter jim tudi za letos ob-ljubil vso pomoč. V debati so govorili nato za Fotoklub Pivka za Združenje trgovcev tajnik Ska-za, ravnatelj Trgovske akademije Modic, za grafike Vokač, za kulturne delavce pa ravnatelj Glaser, dr. Tomineš in dr. Sorli. Iz vseh izvajanj je bilo raz-vidno, da bo imel letošnji Mariborski teden zelo obsežen program, ki se bo pa šele izkristiliziral. V obrih je sedaj določeno, da bodo takrat sledeče razstave: velika reprezentativna vsedrjavna obrt-niška razstava, razstava predvojne mariborskega slovenskega tiska, domače plastike, slikarska raz-stava, tekstilna razstava, gozdarska razstava, poleg tega pa velike pevske, kulturne in športne prire-ditve.

Im Sedaj, ko je priložnost, ni kreditov. Na des-nem dravskem bregu ne more poštna uprava več dovoljevati novih telefonskih priključkov, ker so linije preveč obremenjene. Veliko prosičev se že zastoji prizadeva, da bi dobilo svoj telefon. Nujna bi bila položitev telefonskega kablo, ki bi bil iz-peljan pod mestom in čez Kralja Petra trg pod zemljo. Sedaj je zadnji čas, da bi se ta kabel po-ložil, ker se bo potem Kralja Petra trg reguliral in tlakoval ter ne bo mogoče več razkopavati tlaka zaradi polaganja kablo: Vendar pa za sedaj menda s kablom ne bo nič, ker nima poštna uprava kre-dita, dasi se bi ji stroški za kabel zaradi velikega števila novih telefonskih naročnikov kaj kmalu po-vrnili.

m Podrti križ — zanimiva igra, pripravna za vsak oder. sodobna, potrebna trčji v naših krajih, kjer zločinski tip podirajo evharistične križe. Cena izvodu Din 10, dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mari-boru in Ptuj.

m Danes na Gregorčičev večer.

m SPD bo priredilo jutri, v soboto, v Ljudski univerzi predavanje s skopičnimi slikami. Pre-daval bo g. Polak o »tehnikah plezanja«.

Obiščite v Mariboru prvovredni restavrant VELIKE KAVARNE.

m Davčne zadeve. Davčna uprava v Mariboru razglša, da dosepejo s 15. aprilom v plačilo II. četrtletni obroki zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, davka na neoženjene osebe, dav-ka na poslovni promet, luksuz in vojnice ter do-polnile prenosne takse, obenem pa tudi polletni obrok zemljanine.

m Drevi Gregorčičev večer! Opozarjamo mari-borsko občinstvo na Gregorčičev večer, ki se vrši drevi ob 20 v Unionski dvorani. Vstopnice si pre-skrbite že v predprodaji v knjigarnah Zlate Brišnik in Cirilove tiskarne ali pa zvečer pri blagajni.

m Krščanska ženska zveza za Maribor in oko-lico ima v nedeljo 11. aprila ob 6 zjutraj sv. mašo s skupnim sv. obhajilom pri sv. Jožetu v Studencih. Po sv. maši darovanje. Vljudno vabljeni člani in članice k številni udeležbi. — Odbor.

m Gledališke novice. Premiera komedije »Na ledeni plošči« bo jutri v soboto zvečer. — Prva po-poldanska predstava Rasbergerjeve operete »Rdači nageljne« bo v nedeljo popoldne ob 15. — V krat-kem se vrši gostovanje Marice Brumen-Ljubejeve v opereti »Zemlja smehljaja«.

m Umrl je v Gubčevi ulici na Pobrežju v vi-soki starosti 82 let zasebnik Pavel Elerl. Naj poč-iva v miru!

m Mariborske srednje šole (klasična gimnazija, realna gimnazija, učiteljske in zaseb. učiteljske šol. sester) prirede v nedeljo, 2. maja, ob 10 v unionski dvorani slovesno akademijo v čast našima blagovestnikoma sv. Cirilu in Metodu.

m Posebna referata — tehničnega izvedenca — proti napadom iz zraka bo morala nastavi-ti mariborska mestna občina, kakor določajo toza-devni zakonski predpisi. S to funkcijo bo poverila enega od inženjerjev mestnega gradbenega urada.

Celje

c Šahovska simultanka. V nedeljo popoldne 11. aprila bo priredil Celjski šahovski klub v vrtni dvorani hotela »Evrope« šahovsko simultanko svo-jemu novemu članu Ivo Lešniku, ki ga štejejo med najboljšje jugoslovanske šahiste. Prijavnina za to simultanko 10 din.

c Gradba novega mosta čez Savinjo. V sredo dopoldne je bila v Celju komisija kr. banke upra-ve zaradi graditve novega mosta čez Savinjo, ki je imela namen predvsem določiti mesto novega mosta. Komisijo je vodil načelnik tehničnega od-delka banke uprave g. inž. Skoberne, navzoči pa so bili tudi: šef hidrotehničnega oddelka banke uprave višji svetnik inž. Šturm, od železniškega ravnateljstva inž. Šapla ter inž. Ladiha, za mestno občino celjsko župan Mihelčič, dr. Voršič, višji svet-nik inž. Pristovšek in magistratni ravnatelj g. Šu-bič. Mestna občina si je pridržala izjavo glede do-ložitve mesta novega sklepanja v mestnem svetu.

c Nedeljski šport. V nedeljo popoldne ob 15.30 bo na Olimpijevem igrišču finalna tekma za prven-stvo LNP med SK Olimpiem in SK Železničarjem iz Maribora.

c Nesreča dveh mladih fantov. Pred dnevi sta našla 13-letni posestniški sin Nelo Filipič, doma iz Tinskega, in 12 letni najemnikov sin Lešnik, doma istotam, ročno granato in jo vrgla ob tla. Granata je eksplodirala in močno poškodovala Lešniku obe roki, Filipiču pa levo roko.

c Kino Metropol. Danes ob 16.15, 20.30 »Na veselim Dunajcu«, ob 18.15 »Množica sodi...«.

Ptuj

Kreditna zadruga drž. uslužbencev v Ptujju je stopila letos v 4. leto svojega poslovanja. V teku tega časa se je izkazalo, da je kreditna zadruga postala našim drž. uradnikom v Ptujju izredno po-trebna ustanova, ki čestokrat ob nujnih prilikah, pa tudi sicer priskoči s cenenim posojilom urad-niku na pomoč. Namen zadruge v bodoče je usmer-jen v veliki meri tudi v to, nuditi svojim članom večja posojila in za daljšo dobo, kar bi zlasti prišlo prav onim, ki bi si hoteli zidati lastne domove, ali pa celo zgraditi v lastni režijski stanovanjsko hišo. Denarni promet zadruge v l. 1936 je znašal skupno 791.390,96 Din. Članov je štela zadruga koncem preteklega leta 117 s 335 deleži. Vplačani deleži so znašali 36.760 Din. Med letom je bilo vloženo 46.814 Din, dvignjeno pa 19.198,45 Din. — Iz tega veka-kor sledi, da je delo kreditne zadruge državnih uslužbencev v Ptujju sicer skromno, pa vendar us-pešno, bo pa še uspešneje, ako bodo drž. uradniki spoznali, kaj jim more nuditi ta njihova ustanova, in ko bodo v čim večjem številu pristopili kot člani.

Skupne ban. trošarine na papir

Ko je stopil v veljavo novi finančni zakon za 1937-1938, ki je prinesel tudi nove skupne banovinske trošarine, v veljavo, se je takoj začel popis zalog onih predmetov, za katere je bila delno povisana dotedanja postavka, delno pa sploh na novo uvedena trošarina. O tem tudi govori čl. 23 finančnega zakona, ki pravi, da bodo finančni organi popisali te zaloge. Pravi pa ta člen izrečno, da bodo finančni organi popisali zaloge pri prodajalcih na debelo in drobno. To pomeni, da bodo popisane zaloge pri veletrgovcih kakor tudi trgovcih. Nikjer pa ni rečeno, da morajo biti zaloge popisane tudi pri konzumentih. Zato nas je nemalo začudilo, ko smo izvedeli, da se popisujejo zaloge n. pr. papirja tudi pri tiskarnah.

Tiskarne potrebujejo papir kot surovino, so torej konzumenti papirja. Za take velja v bodoče, da se bo morala plačevati skupna banovinska trošarina že pri iznosu papirja iz tovarne in je zanje tu samo vprašanje, ali bodo nosile to zvišanje cen papirja tiskarne ali pa tudi podjetja, ki proizvajajo papir. Zaradi tega ne gre popisovati zalog pri tiskarnah. Še važnejše pa se nam zdijo potrebne poudariti, da tiskarne vendar ne prodajajo papirja kot takega, one prodajajo vendar tiskovine, ki niso samo papir v smislu določb finančnega zakona. Zato je jasno, da tiskarne niso niti prodajalci papirja na veliko niti prodajalci papirja na malo v smislu zakonskih določil. Možno je tolmačenje, da je treba popisati zaloge le tam, kjer tiskarne s papirjem samim tudi trgujejo, toda tudi pri teh tiskarnah se mora vpošte-

vati, da so obenem tudi konzumenti tega papirja, kar je njihova najvažnejša surovina.

Če se popisujejo zaloge papirja pri tiskarnah in se zanje zahteva odpadajoča nova banovinska skupna trošarina, potem je tolmačenje zakona, ki je bil podlaga za to, gotovo preširoko in bi bilo nujno potrebno, da bi finančni minister izdal potrebna navodila glede tega, da se da zakonu oni smisel, ki ga v resnici ima.

V zvezi s tem bi opozorili še na eno. V intencijah finančnega ministrstva je ravno oprostiti industrijsko proizvodno bremen pri surovinah. To je bil tudi namen prve uredbe o banovinskih trošarinah, ki je izšla 1. aprila 1935. Ta uredba pravi, da banovine ne smejo za svoje potrebe pobirati trošarine, takse ali katerekoli druge davščine: na premož, električno energijo in nafto, če rabijo za pogonsko sredstvo, odn. kot surovina pri proizvodnji. Zato se vsaj za zaloge papirja kot surovini pri tiskarski industriji ne bi smele pobirati skupne banovinske trošarine. Za naprej pa seveda veljajo določila finančnega zakona za 1937-38. Da je v tem smislu razumeti tudi čl. 23 finančnega zakona, nam potrjuje tudi dejstvo, da je rotacijski papir v gotovih količinah prost skupne banovinske trošarine. Tu je zakonodajalec napravil jasno izjemo, zavestno je pomena rotacijskega papirja kot surovine za tiskarsko industrijo.

Izvajanje novega finančnega zakona mora biti, kot sledi iz vsega navedenega, strogo v smislu določil samega zakona; praksa ne sme iti preko določil samega zakona.

Proizvodnja toka v Fali

Največja elektrarna v naši državi Fala pri Mariboru je lani izkazala manjšo produkcijo električnega toka kot leta 1935. Produkcija je znašala 137.97 milij. kilovatih ur, dočim je 1935 znašala 157.34 milij. ur. V naslednjem podajamo v milijonih kilov. ur produkcijo Fale v zadnjih 10 letih:

1927	180.0	1932	128.0
1928	178.8	1933	128.7
1929	172.4	1934	180.4
1930	177.3	1935	157.3
1931	128.5	1936	138.0

Med večjimi konzumenti Fale je lani samo Maribor vzel 20.57 milij. kilov. ur, kar je tudi relativno najvišja poraba med slovenskimi mesti.

Svetovni žitni trg

Po poročilu Mednarodnega kmetijskega zavoda v Rimu o mednarodni trgovini s pšenico, je bilo od 1. avgusta 1936 do 31. januarja 1937, torej v 6 mesecih izvoženih 87.3 milij. stotov pšenice in moke (72.8 v kampanji 1934-1935). Dosežene številke kažejo, da bo izvoz večji kot je bil prvotno proračunano: 148 proti 137 milij. met. stotov. Čisti uvoz evropskih držav je znašal 48.9 (48.5), od tega v Angliji 27.8 (29.2) milij.

O stanju posevkov pravi poročilo, da v večini severnih in severozahodnih držav vreme ni bilo ugodno. Vendar v večini primerov škode niso velike. Splošno je dober položaj posevkov v balkanskih državah in v Italiji. Tudi poročila iz Rusije so ugodna. V USA je bilo stanje kultur sredi marea v splošnem zadovoljivo. O površini posevkov so prišla poročila, da je bila oziroma posejana na znatno večjih površinah, kot je bila poletja. V USA računajo na površino 8.5 milij. ha, to je skoraj še enkrat več kot leta 1936, ki je bilo zelo slabo leto, in za 28% več kot povprečno od leta 1931 do 1935.

Italijanske velebanke l. 1936

Lansko poslovno leto je prineslo italijanskim velebankam zopet nov napredek. Kot znano so bile v marcu lanskega leta italijanske velebanke proglašene za javnopravne ustanove. V zvezi s tem se je poslovanje velebank zopet povečalo, kar dokazujejo večje vsote vlog ko lani. Tako so bile vloge treh velebank leta 1934 3.742 milij., leta 1935 so padle na 3.525, lani pa so zopet narasle na 4.331 milij. lir. Podobno so se razvijali upniki. Leta 1934 so znašali 12.170 milij. lir, leta 1935 11.540 in lani 11.528 milij. lir. Velik del novih sredstev so banke porabile za povečanje svoje likvidnosti. Tako je postavka blagajne padla od 1934 na 1935 od 1.222 na 1.185, lani pa se je zopet povečala na 1.773 milij. lir. Poleg tega so banke lani v večji meri povečale svoje kredite gospodarstvu. Poslovni uspeh je od leta do leta boljši, kajti čisti dobiček je znašal 1934 brez prenosa 37.35 milij. lir, 1935 44.03 in lani 49.8 milij. pri glavnici 1.400 milij. in rezervah nad 300 milij. lir. Vendar pa banke tega niso izkoristile za delitev dividende, ampak so porabile isti dobiček dalje za lastno okrepitev, delno pa prenesle na nov račun.

Kulturni obzornik

Srbsko-hrvaška kronika

V nizu glasbenih manifestacij med nami in Bolgari je treba toplo pozdraviti idejo medsebojnih koncertnih gostovanj. Tako se je 3. t. m. vršil v Belgradu dobro obiskan simfonični koncert bolgarske sodobne glasbe, na katerem so bili zastopani sledeči sodobni bolgarski skladatelji: Dimitir Nenov (r. 1902.), v Razgradu, atonalna glasba, sicer arhi- (t), Panča Vladigerov (eden najbolj znanih bolg. skladateljev, r. 1899., študiral v Berlinu), Ljubomir Pipkov (r. 1904., v Ločevu, glasb. akademija v Sofiji, potem v Parizu, opera »Janinih devet bratov«), Petko Stajnov (r. 1896., v Kazanliku slep od 5. leta, končal konservatorij v Dresdenu) in Canko Cankov, ki je tudi dirigiral. Skoraj istočasno (6. t. m.) je soljska filharmonija priredila koncert jugoslovan- (skih glasbenih del (zastopani Konjović, Osterc, Hristić, Baranović, Milošević, Milenko Zivković, Mihovil Logar, Josip Slavenski), dirigiral pa je g. Polić iz Ljubljane.

Pozdraviti je zamisel oživitev pred leti znane belgrajske književne revije »Misa o«, ki je pred nekaj dnevi po parletnem premolku zopet izšla v istem lastništvu in uredništvu Milana Djokovića. Revija se je v novem letu pojavila v isti obliki ko pred leti, samo z zamudo, tako da so skupno izšle štiri številke (za januar in februar) na 180 straneh. Leposlovje je dobro zastopano, samo žal povečini v prevodih (pred vsem iz rusčine). Omeniti moram tudi prevod Barlatove proze »Posebnosti satirika Hmeljakova« (prevela Desanka Maksimović). V bodoče bo revija izhajala redno mesečno (uredništvo Palmotićeva 19).

Pred nekaj dnevi je minilo pet in dvajset let, kar je umrl v Mostaru mladi muslimanski pesnik in revolucionar O man Djikić. Spada! je med najrazboritejše mlade muslimane pred svetovno vojno v Bosni in Hercegovini in se je pred smrtjo

vidno udeleževal tudi v politiki in časnikarstvu. Leta 1900. je skupaj z Avdom Karabegovićem in Omerbegom Sulejmanpašićem izdal skupno pesniško knjigo »Pobratimstvo«. Se bolj pa so znane njegove pesmi z naslovom »Ašikljiye« (ljubezenske pesmi). Prav tako je izdal knjigo »Muslimanskoj mladosti«. Poskušal se je tudi na dramskem področju (»Zlatija«, »Muhadžir«). Umrl je 31. marca 1912., star 33. let.

Te dni je v Belgradu v založništvu Državne tiskarne izšla bibliotična izdaja znane »Antologije novije srpske lirike« Bogdana Popovića, ki je sicer v isti založbi pred pol leta izšla v šesti izdaji. Bibliotičsko izdajo je opremil Dušan Janković. Cena 100 Din. Omeniti moram, da je bibliotičska izdaja kake knjige v Belgradu redkost in da so šele zadnji čas (verjetno pod vplivom in vzgledi od drugod) začeli misliti nanje.

Pero Slijepčević (profesor germanistike v Skoplju) je izdal pomembno študijo o vplivu nemške klasične na Srbohrvate (»Schiller u Jugoslaviji«), kjer daje tudi kratek pregled za Slovence. Objavljeno v Godišnjaku skop. fil. fakult. str. 141.

Kot knjiga in še posebej radi bogate bibliografije je omenje vredna knjiga dr. Mihajla Radovanovića z naslovom »Mala Antanta i Poljska«, ki je na skoraj 350 straneh izšla v Belgradu. Cena 80 Din.

Petar Mitrović je izdal na 144 straneh študijo »Puškin kod Srba« (20 Din).

Pred kratkim se srbska kulturna javnost ni skoraj prav nič zmenila za 150-letnico smrti pesnika Lukijana Mušičkega (ode!l). Pač v duhu časa

Matica hrvatska je izdala v hrvatskem prevodu nekaj angleških esejev Lyttona Stracheya, Lascelles Abercrombiea, Johna Middletona Murrya in Johna Sempela Smarta. Prevedel dr. Vin- (ko Kršćević (str. 223).

Zagrebaški publicist H. Sirovatka je objavil knjigo »Privredni i socijalni odnosi u Jugoslaviji« (50 Din).

Nova tvornica za dušik v Jajcu. Listi prinašajo doslej še nepotrebno vest, da namerava Bosanska električna d. d. v Jajcu zgraditi s sodelovanjem Tvornice za dušik Ruše tovarno dušika. — K tej vesti je pripomniti, da je bila Bosanska elektroind- (ustrija že doslej udeležena pri Rušah kot delničar.

Modernizacija Bukovičke Banje. Za 5. maj je razpisana licitacija za zgradbo modernega hotela za 7.7 milij. dinarjev v Bukovički Banji pri Aran- (djelovcu. To kopališče je kot znano last donavske banovine.

Nova belgrajska radiopostaja. Instalacije za pove- (čanje belgrajske radiopostaje na 20 kilovatov so že naročene v Angliji. Skupna vrednost teh in- (stalacij, ki bodo v kratkem vse dobavljene, znaša nad 6 milij. dinarjev. Do konca junija bo nova po- (staja že dovršena in bo v juliju že stalno delala.

Plače viničarskih delavcev v Vrscu. Vojvodin- (ski listi pišejo, da znaša dnevna mezda viničarjev v Vrscu zadnje dni do 52 din. Lani je znašala naj- (višja mezda 35 dinarjev. Tako visokih plač že dolgo časa niso zabeležili.

Kje je največ obvezne vojne škode. Po podat- (kih agencije Jugoslovanski kurir iz Belgrada je bilo zamenjanih obvezne vojne škode skupno v vsej državi za 4.328.2 milij. din. Ta vsota se raz- (deli sledeče: Belgrad 2.708.2 milij., Zagreb 202, vsa savska banovina 293.9, Ljubljana 140, vsa naša banovina 189.6 milij. din, Pančevo-Zemun 11.0, inozemstvo 2.1, vardarska banovina 158.6, vrbaska 14.0, drinska 300.9, donavska 200.6, zetska 75.1, moravska 328.4, primorska 44.6 milij. din (po limes- (ki vrednosti). Seveda pa kraj, v katerem so za- (menjali obveznice, ne more biti merilo za to, da so tam tudi lastniki teh papirjev. Tako so mnoge banke zamenjale v Belgradu papirje svojih komi- (tentov iz vse države itd.

Občinska hranilnica in zastavljalnica mesta Belgrada je lani imela 42.6 (37.3) milij. Din, na- (ložbe belgrajske občine pri njej pa so narasle od 8.1 na 17.5 milij. Din. Pasivni tekoči računi so se zmanjšali od 5.5 na 4.7 milij. Din. Med aktivni je narasla gotovina od 2.4 na 4.3, naložbe pa od 13.5 na 15.8 milij. Din. Posojila so se skupno pove- (čala od 43.8 na 52.44, od tega pa so se zmanj- (šala posojila belgrajski občini od 22.4 na 21.95 milij. Din. Čisti dobiček znaša 1.47 (1.44) milij. dinarjev, od česar dobi občina 0.6 (0.1) milij. Din.

H'anine vloge pri hranilnicah. Poročali smo že o dvigu hranilnih vlog pri članicah Zveze ju- (goslovanskih hranilnic v mesecu januarju. Sedaj so objavljene v Vestniku Zveze hranilnic, ki iz- (haja v Zagrebu, tudi podatki za druge hranilnice v državi. Iz teh podatkov je razvidno, da so pri 24 drugih hranilnicah v državi vloge narasle od 997.8 milij. Din dne 30. novembra na 1.027.84 milijonov dne 31. decembra, seveda brez pripisanih obresti. V januarju so se vloge nadalje povečale na 1.046.3 milij. Din.

Plačilni promet Jugoslavija—Češkoslovaška. Iz Prage poročajo, da bosta v kratkem odpoštovala v Belgrad načelnik deviznega oddelka Narodne banke inž. Sourek in kontrolor Balcar. Tu bosta razpravljala o omogočenju zasebnih kompenzacij, odn. o prvenstvenih plačilih. Dosedanji sistem plačilnega prometa pa ostane v glavnem neizpre- (menjen. Nadalje bo govorila pri razpravah tudi o finančnih plačilih in pa o financiranju češkega tujeskega prometa k nam, ko se govori toliko o uvedbi turističnega denirja.

Pogajanja s Švico o ureditvi plačilnega pro- (meta. Agencija Jugoslovanski kurir poroča iz Be- (lgrada, da se bodo začela pogajanja s Švico glede ureditve plačilnega prometa sredi aprila 1937.

Naša država sodeluje na londonski konferenci za sladkor. Nasprotno vsem, da naša država ne sodeluje na konferenci za sladkor, objavlja sedaj konzularnogospodarski oddelček zunanjega minist- (rstva, da je za zastopnika naše države odrejen g. Vla- (dimir Milanović, odpravnik poslov našega poslani- (štva v Londonu, za njegovega namestnika pa g. Vo- (jin Popović, tajnik istega poslanstva. Verjetno je, da bo temu oficijelnemu zastopstvu dodan kot ekspert-strokovnjak zastopnik naše sladkorne in- (dustrije.

Dobra konjunktura za švedski les. Iz Stokhol- (ma poročajo, da sta Finska in Švedska s 15. mar- (cem 1937 prodale že naprej, prva 750.000 stan- (dardov, druga 575.000 standardov ene količine lesa, ki je bila proračunana za 1937, tako da je 65% izvoznih kvot že izrpanih. Ruske prodaje na angleškem trgu cenijo na 310.000 standardov.

Ruski les za Italijo. »Prager Tagblatt« poro- (čajo iz Milana, da se na italijanskem lesnem trgu računa zopet z večjimi ruskimi dobavami lesa, katere cenijo letno na 120.000 ton.

Dohodki italijanskih državnih železnic so se gibali v zadnjih letih sledeče (v milij. lir):

Osební promet 1929—1930 (1.532); tovorni promet 8.033; osebni promet 1934—1935: 1.073, tovorni promet 1.514; osebni promet 1935—1936: 1.102, tovorni promet 1.968.

Deficit, ki je znašal 1934—1935 840 milij. lir, se je 1935—1936 zmanjšal na 350 milij. lir.

Ljubomir Petrović je izdal »Istorijo franc. književnosti srednjega veka i preporodjaja« (60 Din).

Najbolj znani jugoslovanski humorist Nušić je doživel te dni, da je izšla prva knjiga anekdot o njem. Knjigo je uredil Milivoj Predić. Naslov knjige: »Nušić u pričama«. Objavljeni so še trije podobni zvezki. Belgrad je knjigo hlastno sprejel, kar je popolnoma razumljivo.

Stele: Monumenta

Besedilo tretjega snopiča o slikarstvu baroka in romantike obsega začetke francoskega teksta, ki govori o slikarstvu 17. stoletja. Reprodukcijske predstavljajo baročne oltarne slike, in sicer deset posameznih del, to so: Valentina Metzingerja sv. Frančišek Saleški in glava sv. Katarine, katerih slike so last Narodne galerije v Ljubljani, ter sv. Janez Nepomuk iz cerkve na Hruševem; Antona Čebaja Vnebovzetje Marije iz župne cerkve v Koprniku; Frančiška Jelovska sv. Družina iz župne cerkve sv. Petra v Ljubljani; Fortunata Berganta Olska gora iz cerkve na Križni gori pri Ložu, ter sv. Bernarda a Corleone, ki je last Narodne galerije; Leopolda Layerja predstavlja dve skici za oltarno sliko, ki sta v privatni lasti. Sv. Elizabeta iz župne cerkve v Slovenjgradu pa je delo Franca Mihaela Straussa.

»Bodočnost prinaša nekaj misli ki uredbi o določenju minimalnih mezd, s katerimi Rudolf Smersu pojasnjuje to uredbo zasebnim in trgov- (skim nameščencem. Ivan Martelane piše o novih pravilih Trg. bolniškega in podpornega društva. A. Berceir odkriva poglede nameščencev na bed- (nostni fond. Kratko poročilo obvešča o gibanju časnikarjev za pokojninsko zavarovanje. Obsežni in zanimivi so razni zapiski in obvestila.

Mladika. Od treh leposlovnih sestavkov je na prvem mestu nadaljevanje Zive plamenice, ki jo piše Mara Hus, in v nji z živahno besedo riše drobne, življenjske resnične tegobe in zanesenosti

Borza

Denar

Dne 8. aprila.

V zasebnem kliringu je angleški funt omahnil zopet na stari tečaj: v Ljubljani in Belgradu je be- (ležil 238 denar, v Zagrebu 237.20—238.80.

Avstrijski šiling je ostal v Ljubljani in Zagrebu neizpremenjen na 7.95—8.05, dočim je v Belgradu popustil na 7.93—8.03.

Grški boni so beležili v Zagrebu 31.05—31.75, v Belgradu 31.37—32.07.

Italijanske lire so nudili v Belgradu po 2.25. Nemški čeki so v Ljubljani popustili na 12.13—12.33, v Zagrebu na 12.11—12.31, za konec aprila so beležili 12.11—12.31, za sredo maja 12.18—12.38, za sredo junija 12.15—12.35, za sredo julija 12.20—12.40, za konec julija 12.22—12.42.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 2.298.018, v Belgradu 2.854.000 din.

Ljubljana. — Tečaji s primom.

Amsterdam 100 h. gold. 2396.16—2410.76
Berlin 100 mark 1758.03—1771.91
Bruselj 100 belg. 736.94— 742.01
Curih 100 frankov 996.45—1003.52
London 1 funt 213.91— 215.96
Newyork 100 dolarjev 4343.50—4379.81
Pariz 100 frankov 200.92— 202.36
Praga 100 kron 152.54— 153.64
Trst 100 lir 229.44— 232.53

Curih. Belgrad 10, Pariz 20.1250, London 21.5025
Newyork 439.375, Bruselj 73.95, Milan 23.10, Am- (sterdam 240.55, Berlin 176.50, Dunaj 80.40 (81.85), Stockholm 110.85, Oslo 108.025, Kopenhagen 95.975, Praga 15.31, Varšava 83.20, Budimpešta 86, Atene 3.90, Carigrad 3.45, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.485, Buenos-Aires 132.625.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% inv. pos. 87—88, agrarji 52—53, vojna škoda promptna 407—409, begl. obv. 75—76.50, 4% sev. agrarji 51—52.50, 8% Bler. pos. 95.25—96, 7% Bler. pos. 86—88, 7% pos. DHB 98—100, Trboveljska 250—270.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 87.75—88.50, agrarji 52—52.50, vojna škoda promptna 407—408 (407.50), 5. 405—407, dalm. agrarji 73.50—74, 8% Bler. pos. 94—95.50, 7% Bler. pos. 86—86.50 (86.50), 7% pos. DHB 99.50 bl. — Delnice: Priv. agrarna banka 196—198 (196, 198), Trboveljska 250—270, Gutmann 50 den., Isis 18 den., Danica 40 bl., Osi. luj. 170 den., Osi. sladk. tov. 210—225, Beke- (rek 700 bl., Dubrovačka 320—350, Jad. plov. 400 den., Oceania 270 den.

Belgrad. Državni papirji: agrarji 52 den., vojna škoda promptna 408—408.50 (408, 407), 5. 407 den. (406.50), begl. obv. 75.75—76.50 (76.50), dalm. agrarji 74 den. (74), 8% Bler. pos. 95—96, 7% Bler. pos. 86.25—87 (86.50), 7% pos. DHB 99.25—100 (99.50), 7% stab. pos. 87—88. — Delnice: Narodna banka 7340 bl., Priv. agr. banka 195.50—196 (196.50).

Dunaj. 8. aprila. Na dunajski borzi je položaj ostal nadalje neizpremenjen. Vseposvod se pojav- (ljajo prodajni nalogi, vendar pa se opaža, da po- (nudba ni več tako nestrpna kot prejšnje dni. V osrednji pozornosti so bili danes tečaji Alpine. Alpine je še včeraj beležila 51.60, pred borzo so trgovali z njo po 48.50, v začetku borznega sesan- (ja je njen tečaj narasel na 50.10, kasneje zopet popustil na 48.75, dokler ni prišlo do uradne notice 50.25. Tudi ostali papirji so popustili, vendar so se izpremembe gibale v ozkih mejah. Beležili so: Don.-sav.-jadr. 64.30 (65.20); delnice: Länder- (bank 90 (90.50), Nar. banka 163.50 (163.25), Don.-sav.-jadr. železnica 18.45 (18.70), Graz-Köflacher 31 (30), Steg 28.80 (29.30), Siemens-Schuckert 163.50 (161), Stewag 29.50 (29.75), Magnesit 100.50 (102), Trboveljska 30.75 (31), Alpine 50.25 (51.60), Berg-Hütten 682 (710), Rima Murany 101 (103.75), Steyr-Daimler-Puch 224 (224), Leykam 66.50 (67.25), Semperit 58.80 (59.35).

Žitni trg

Novi Sad. Koruza: bč., srem. nova 95.97, ban. nova 93—95. — Moka: bč., ban., srem., slav. št. 8 110—115. — Otrobi: bč., srem., ban. 88—91, bč. ladja 93—95. Vse ostalo neizprem. Tendence neiz- (prem. Promet srednji.

Živina

Živinski in svinjski sejem dne 6. in 7. aprila v Ptuj. Na živinski sejem 6. aprila t. l. je bilo pri- (gnanih volov 89, krav 325, bikov 21, juncev 43, telic 93, konj 217, zrebret 19, skupaj 807 glav živine. Pro- (danih je bilo volov 30, krav 168, bikov 14, juncev 8, telic 59, konj 59, zrebret 9, skupaj 347 komadov. Cene so bile po kg žive teže: pri volih 3.50—5, pri kravah 2—3.75, pri bikih 3—4, pri juncih 3.25—3.80, pri telicah 3.25—4.30, konje so prodajali po 1200—4000 din eden, zrebeta pa po 1000—2800 eno. — Na svinjski sejem 7. aprila t. l. je bilo prignanih 209 svinj in 253 prascev, skupaj 462 rilcev, prodanih pa je bilo le 139 komadov. Cene so bile: prasci od 6—12 tednov stari 70—120 din komad, pršutari 6—6.50 din za kg žive teže, debele svinje 7—7.25 din kilogram, plemskega pa 5.75—6 din za kg žive teže.

dekleta v službi. France Kunstelj je prispeval krat- (ko novelo »Butara«, ki ima socialni poudarek. Grad martinček pa je pravilica starih čudovitosti in poetične dobrote, napisana z mehkim občutjem, kakršne sestavlja Sonja Sever. Pravljico je ilustri- (rala Ksenija Prunkova. Tri drobne, presrečne pe- (smi označujejo miselni in čustveni svet Drage Kranje, ki je od leta 1932. sodelovala pri Mladiki, v februarju letos pa je nepričakovano umrla. — Pavel Kunaver razpravlja o povodnih na kraških poljih in zanimivo razlaga posebnosti kraškega sveta, srečanje vode in apnenca ter njih prirodno igro. Tekst pojasnjujejo lepe avtorjeve risbe. — Ivan Zorec nadaljuje svojo kroniko po starih pa- (pirjih Kolarjevega Naneta, ki govori o rasti mla- (dega študenta, o njegovih vznemirjenostih in trdnih postavkah vere in doma. — Dr. Andrej Snoj piše s svojega obiska v Jeruzalemu, o Kal- (variji in Božjem grobu, očrtava zgodovino in po- (men posameznih krajev in jih tudi lepo opisuje.

Iz zapuščine pokojnega kanonika in profesorja dr. Ivana Svetine je vzel njegov lastni življenje- (pis, ki ni pomemben samo za avtorja, temveč tudi za njegovo dobo in okolje. — Sledijo poročila iz književnega in slikarskega sveta, obsežen oddelček za Dom in družino ter zabavni kotiček. Pred vsem pa ne smemo prezeht, kako Mladika lepo vodi svoje čitatelje k umevanju slikarske umetnosti s tem, da zmerom oskrbi svoje reprodukcije s pri- (mernim opisom in razlago.

Slovenski pravnik ima v št. 3—4 sledečo vse- (bino: Dr. Stojan Bajžić: Uredba o minimalnih mez- (dah, kolektivnih pogodbah, poravnavanju in raz- (sodništvu. Prof. Metod Dolenc: Smernice za kaz- (novanje izvršitve porok med osebam, katerim zakon (brak) po zakonitih predpisih ni dovoljen. Dr. Rudolf Sajovic: K vprašanju prepovedi obre- (menitve in odsvojitve. Sledijo književna poročila in razne vesti. Priloga obsega Odločbe kasa- (skega sodišča v kazenskih stvareh št. 261 do 271, ter Mnenja k predhodnemu načrtu državlanskega zakonika za kraljevino Jugoslavijo (str. 145—192).

Kako smo si priborili modri trak

Pripoveduje kapitan najhitrejše ladje sveta

Pred kakih tednom dni smo poročali, kako je francoska ladja »Normandie« s svojo hitrostjo kot najhitrejša ladja sveta pridobila znova »modri trak«, ki ga ji je za nekaj časa odvzela angleška ladja »Queen Mary«. Kapitan francoske ladje velikanke se piše Pierre Thoreux in je častnikarjem o svoji vožnji, na kateri je priboril »modri trak«, takole pripovedoval:

Zadnja rekordna vožnja čez Atlantski ocean je bila pač najbolj razburljiva vožnja mo'ega življenja. Ob enem pa je bila najbolj presenetljiva! Saj smo pričakovali vse kaj drugega poprej kako pa da se bomo z modrim trakom kot zmagovalci vrnili. Kajti modrega traku si kipatani in ladje ne osvajajo pozimi, ko vse na okoli preže n aladjo ledene gore, ko je vse morje zakrito v megleni pajčolane, ko moker sneg pada na krov in ko je treba po ovinkih voziti, da se izogneš nesreči. Doslej so ladje modri trak osvajale samo ob lepem vremenu, ko je sijalo lepo poletno sonce.

Mi pa smo se 20. marca, ko je bril leden veter odpeljali iz New Yorka ter nam je od prvega trenutka nagajal hud vzhodni veter, ki se je zaganjal v kljun naše ladje. Vkljub temu pa na naši ladji niso delovali vsi stroji, ampak sem dal povelje, naj ladja vozi z navadno hitrostjo. Takrat si niti mislil nisem, da se bomo z modrim trakom vrnili v La Havre. Kmalu pa nas je zajelo veliko presenečenje! Na večer prvega dne smo opazili, da smo dosegli povprečno hitrost 30,67 vozlov, da smo torej hitreje vozili, kakor pa je vozila »Queen Mary« ob svoji rekordni vožnji. Sklinal sem presenečene častnike, s katerimi smo se dogovorili, kakšen naj bo naš bojni načrt za prihodnje dni. Nihče izmed drugih na krovu pa ni smel opaziti, da se ladja bori za modri trak.

Zato smo sklenili, naj se naša hitrost pač nekoliko poveča, ne da bi bilo treba spustiti vse stroje. To je bil naš namen za drugi dan, da si svojo prednost zavarujemo. Konec drugega dne so naši aparati pokazali povprečno hitrost 31,65 vozlov, hitrost, ki je »Queen Mary« še nikdar ni dosegla. Tega dne je bilo morje mirno in gladko kakor olje. Zai pa se je tretjega dne dvignil silen vzhodni veter, ki se spočetka zanj nismo brigali. Zvečer pa smo uvideli, da smo s 30,67 vozli zaostali. Vreme je bilo najslabše! Megla, dež, veter so našim strojem silno nagajali. Vkljub temu pa nisem pustil, da bi bili vsi stroji začeli teči. Zmago smo hoteli priboriti brez prevelikega napora.

Ko smo na večer četrtega dne ob dveh zjutraj vozili ob angleški obali mimo kraja Bishop Rock se je angleški admiral Watson sam lahko prepričal kot uradni nadzornik angleškega pomorskega ministrstva, da smo potolkli »Queen Mary« s povprečno hitrostjo 30,99 vozlov. Segla sva si v roke, nakar smo ponosno krenili proti La Havreju. Na našem jamboru pa je ponosno plapolal modri trak.

Zavedam se, da je moje pripovedovanje o tej rekordni vožnji bilo le malo razburljivo. Orjaška ladja, kakršna je naša »Normandie«, se ne bori za modri trak kakor kak veslaški čoln. Taka velika ladja mirno plove, skoro brez šuma. Nihče, včasih niti ni poveljniki, ne moremo vedeti, kakšen dan je bil, ali je bil dober ali slab. Saj tukaj gre včasih le za desetinke vozla. Vendar je bila ta tiha in mirna vožnja najbolj razburljiva vožnja mojega življenja. Saj nam je sedaj šlo za to, da si zopet priborimo modri trak, ki smo ga enkrat že imeli, a izgubili.

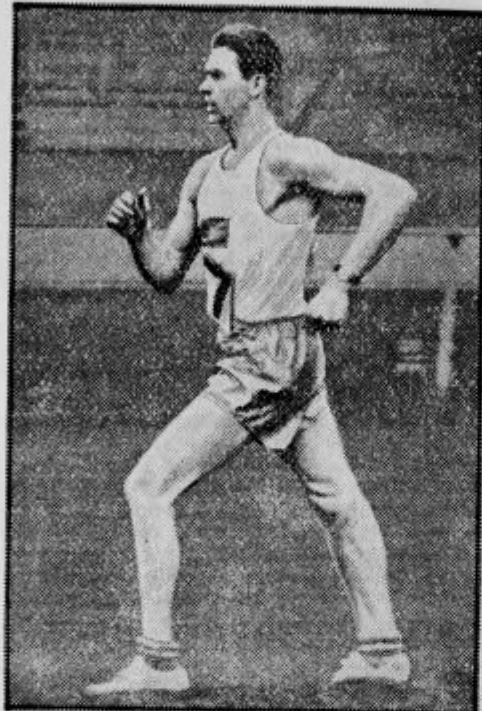
Nova Rembrandtova slika je bila najdena v neki galeriji v New Yorku. Slika pomeni boginjo Junono v obleki tedanjih holandskih kraljic.

Na Angleškem smo doživeli razburjenje, ker je na krovu zmanjkalo nekega popotnika, gospoda Moncksa iz Amerike, ki se je v družbi svojega sina vozil v Evropo. Uganke, kje je izginil in zakaj, nismo mogli razvozljati. Na tej čudni poti pa smo imeli seboj še takozvanega slepega popotnika, gospo Ano May Nicholas, katero smo na krovu našli še le, ko smo bili že daleč od New Yorka. Dobro smo jo zastražili in bi jo bili na francoskih tleh prav gotovo izročili francoski policiji, ko bi ne bili imeli modrega traku. Tako pa je vsa ladja bila polna veselja, zaradi česar smo na žensko pozabili, da je neopaženo lahko izginila s krova.

Strašna lakota na Kitajskem

Kakor poročajo iz Nankinga, vlada v zahodno-kitajski provinci Sečuan velika lakota. Po zadnjih poročilih je tamkaj za lakoto umrlo že nad 100.000 ljudi. Deželne oblasti so naprosile državno oblast za pomoč, da bi se stanje stradalajočih revnejših še ne poslabšalo. Ljudje so vsi obupani in si ne morejo pomagati.

Ta velika dežela, ki spada med nekdanje najbogatše kitajske dežele, šteje 148 okrajev in šteje 76 milijonov prebivalcev. Od teh 148 okrajev jih je 105 takih, kjer ljudje umirajo lakote.

Šved John Mikkaelsson je v rekordu prehodil 7 milj — 11.263 kilometrov ter je zmagal v rekordnem času 50:19,2.

Zračni promet čez Atlantski ocean

Kakor poročajo ameriški listi, se je za zračni promet čez Atlantski ocean začela huda konkurenca med evropskimi in ameriškimi letalskimi družbami. Med evropskimi so seveda v prvi vrsti prizadeta angleška podjetja, katerim Američani z vso silo hočejo konkurirati.

Kakor piše newyorški list »New York Herald«, je ameriška letalska družba Glenn-Martin v Balti-

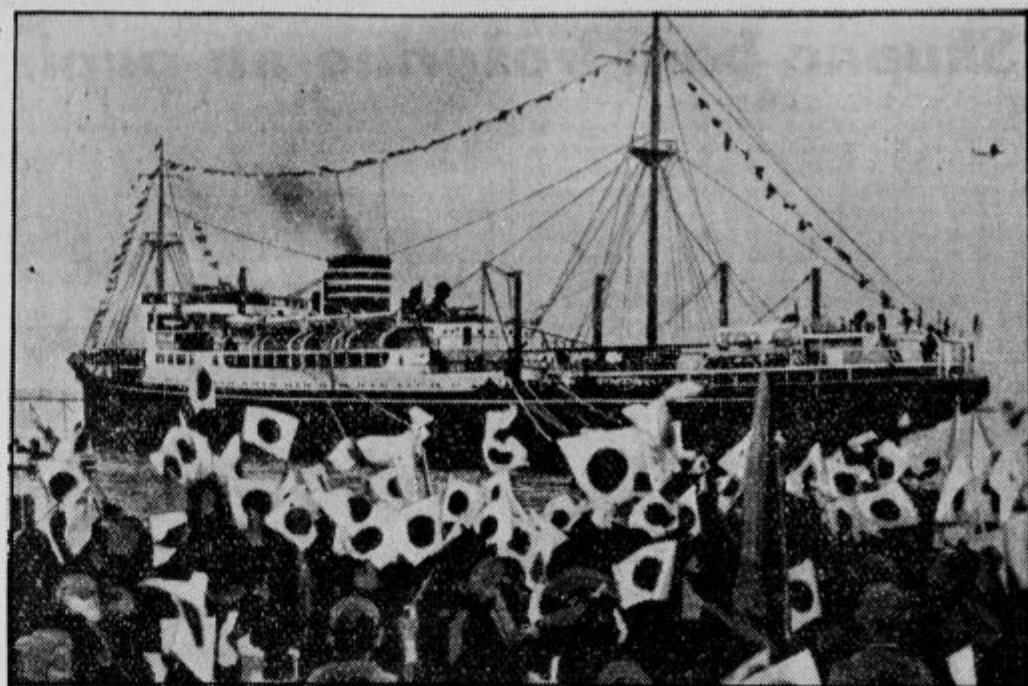
more začela graditi 4 velika letala, katera bodo namenjena za redni promet čez severni del Atlantskega morja. Ta letala bodo nekaki leteči čolni, ki bodo tako izpopolnjeni, da bodo lahko brez prestanka leteli 8000 kilometrov daleč. Njihova največja hitrost bo znašala 385 kilometrov na uro. Vsako izmed teh letal bo lahko vzele vase 60 popotnikov, 1000 kilogramov prtljage in 2000 kilogramov pošte.

Ameriško olje za Anglijo

Londonski list »Daily Express« poroča iz Washingtona, da je Anglija naročila v Ameriki orjaške množine petroleja, kolikor ga še nikdar nihče na enkrat ni naročil.

Anglija je namreč pri ameriških petrolejskih družbah naročila nekako 16 milijard litrov sirovega olja za angleški račun. Ta petrolej, ki bi ga takoj začeli vkrcavati v ladje, je namenjen za angleško oboroževanje.

Sedaj si ameriške petrolejske družbe v Teksasi prizadevajo, da bi od ameriške vlade dobile izvozno dovoljenje za tako količino tega blaga. Če bo ameriška vlada tako dovoljenje dala, bodo te družbe začele delati podzemeljske odvodne kanale, skozi katere bi petrolej pretakali iz najdišč naravnost na angleške ladje v lukah. Ko bi angleške ladje te množine petroleja prepeljale na Angleško, ga bi spravili v orjaška podzemeljska skladišča, iz katerih bi ga potem s sesalkami zopet spravljali na dan, kadar bi bilo treba.

Japonski princ in princezinja Čičibu sta se kot zastopnika japonskega cesarja ukrcala na japonsko ladjo ter odpotovala v London na kraljeve slovesnosti.

Brezposelni pričakuje dediščine dveh milijard dinarjev

Siromaki v boju za milijone funtov

En milijon funtov šterlingov je mnogo denarja! T oje skoro več kakor 200 milijonov dinarjev. Dva-najstkrat več pa je 12 milijonov funtov šterlingov. To je več kakor 2 milijardi in pol dinarjev. To je denar, s katerim bi se dalo nekaj napraviti. Marsikak revež si take številke niti misli ne more. In vendar se te dni na Dunaju belijo svoje glave člani revne družine, kaj bodo naredili z denarjem 12 milijonov angleških funtov šterlingov, ki jih mislijo podedovati.

V sila siromašnih razmerah živita na Dunaju dva zakonca Roman in Terezija Gith. Stara sta blizu 60 let, ona ima prav za prav še le 55 let, je pa v teku 36 letnega zakonskega življenja rodila možu nič manj kakor 22 otrok. Pa so prijazno živeli in svoje prve otroke že lepo spravili h kruhu, med tem ko so mlajši otroci še nepreskrbljeni. Vendar jih to ni kaj mnogo motilo, ker je mož Roman imel dobro službo. Bil je že več desetletij zlatarski pomočnik pri nekem velikem dunajskem zlatarju. Toda zaradi velike krize so ljudje nehali kupovati dragulje in tudi Roman Gith je leta 1932 izgubil svojo dobro službo. Od tistega časa je pri njih velika stiska ter mora vso družino podpirati mestna občina.

Zgodilo pa se je, da je revna družina izvedela, da je v Londonu umrl bogat londonski ladjedelec John George Chandler, o katerem sta oba zakonca prepričana in imata tudi dokaze za to, da je bil možev sorodnik. Preden se je preselil na Angleško, se je pisal Jožef Kandler. Zgodba življenja tega bogatega moža pa je bila taka.

Umrli Jožef Kandler je bil Avstrijec, ki se je kot vojak moral udeležiti vojske v Italijo. Leta 1866 je bil v neki bitki ujet in od tedaj ni bilo več glasu

o njem. Čez mnogo let pa so njegovi sorodniki vendar le dognali, da je Jožef Kandler iz italijanskega ujetništva prišel na Angleško, kjer si je začel služiti denar. Ker je bil varčen, je kmalu precej prihranil in se je s svojimi prihranki začel udeleževati podjetij v ladjedelnicah. Kmalu je postal sila bogat in njegovi sorodniki so vedno z vneto zasledovali življenjsko pot svojega bogatega strica na Angleškem.

Pred nekaj časa je bogat Kandler umrl v Londonu ter zapustil celih 12 milijonov funtov šterlingov premoženja. Poročilo ne navaja, ali je bogati Kandler zapustil v Londonu kaj svojcev, omenja le to, da se sedaj London in Dunaj pulita za njegove velika premoženja. Najbližnji avstrijski sorodnik tega londonskega bogataša je vsekakor brezposelni Roman Gith, kateremu je bil rajni Kandler prastari stric. Sorodstvo torej ni veliko, vendar še močno dovolj, da bo velika premoženja pripadlo Githu, ako rajni na Angleškem ni imel bližnjih svojcev in ako ni v svoji oporoki kaj drugega nekega ukrenil.

Za sedaj se revna dunajska družina ukvarja samo z računi, kaj bodo napravili, ako jim pripade to velika premoženja. To je vsekakor zadeva, ki se splača biti za njo v skrbeh.

Od povsod

Bela španska letala so napadla angleško ladjo »Galant«, ki je vozila iz Valencije v Alicante. Ladja je bila 6. t. m. od belih letal dvakrat napadena. Škode pa ti napadi niso napravili. Pač pa je ladja v smislu povelja angleške admiraltete sama streljala na napadalce ter jih prepodila.

Bela križarka potopila panamsko ladjo. Bela križarka »Almirante Cervera« je napadla in potopila panamski parnik »Andrea«, ki je vozil rudo v Cardiff. Ker je bilo ob času napada zelo megleno, zato je usoda možna neznana.

Okrajen angleški arzenal v Hajfi. Neznani storilci so iz angleškega arzenala v Hajfi pokradli 1000 letalskih bomb in dve toni razstreliva. Angleške kroge močno skrbi, kako bodo sedaj Arabci to pokradeno razstrelivo uporabljali zoper nje.

Zbirka pisemskih znamk, vredno 60.000 nemških mark je ukradel v Berlinu 21 let stari mladenič ter vse skupaj prodal. Nato se je v družbi svoje prijateljice odpeljal po svetu ter denar zapravil. Sedaj so ga prišli v Švici, kjer je skoro že vse zapravil. Kupil si je celo lep avto.

Kongres za krščanski orient se bo začel v Rimu dne 2. majnika.

Velika petrolejska najdišča so odkrili na Madžarskem v okolici mesta Bükkšeszek.

Dve ladji sta trčili v takozvanem Irskem prelivu na Angleškem. Angleški popotniški parnik »Taranaki« se je z vso silo v megli zaletel v drug angleški parnik »Lairdsmoor«, ki se je z vsem tovorom, s 300 glavami govedi in z vsem moštvo vred takoj potopil.

Voda je zalila cigansko taborišče pri kraju Csörötnek ob reki Rabi na Ogrskem. Voda je tako narasla, da je več vasi pod vodo.

Stavka ameriških avtomobilskih delavcev je končana, kakor je naznanil guverner države Michigan. Delavci, ki jih je v podjetju Chrysler 60.000 in ki so stavkali od 8. marca, pojdejo sedaj na podlagi sklenjenega sporazuma na delo.

Pokopališki grobarji stavkajo v mestu Nordarlington v ameriški zvezni državi New Jersey. Grobarjev je vsega skupaj 50. Zahtevajo minimalno 5 dolarjev na dan plače. V stavko so stopili v tistem hipu, ko je čakalo 6 pogrebov.

Velikanski požar v Manili na Filipinih je uničil vse delavsko predmestje Tondo. Niti ena hiša ne stoji več. 20.000 ljudi je brez strehe, škode pa je 200.000 funtov. Zgoraj je en človek poškodovan in jih je 11.

Letalo z 8 potniki je izginilo v viharjih, ki so divjali pretekli dni nad ameriško državo Arizona.

Praktična naprava za srečne očete, kadar se vozijo s svojimi otročiči v tramvaju.

Nesreče v zraku

Letalo angleškega vojnega letalstva je 6. t. m. blizu kraja Calshot padlo v Rokavski zaliv. Pri tem se je en pilot ubil, dva moža posadke pa pogrešajo. Boje se, da sta tudi ta dva utonila. Rešena pa sta dva moža posadke, en častnik in en vojak, ki pa sta oba ranjena.

Iz ameriške Kalifornije pa poročajo, da sta pretekli terek nad krajem San Diego dva težka ameriška bombnika zadela drug v drugega in oba padla na tla. Pri tej nesreči sta bila ubita dva mornariška častnika in dva mehanika.

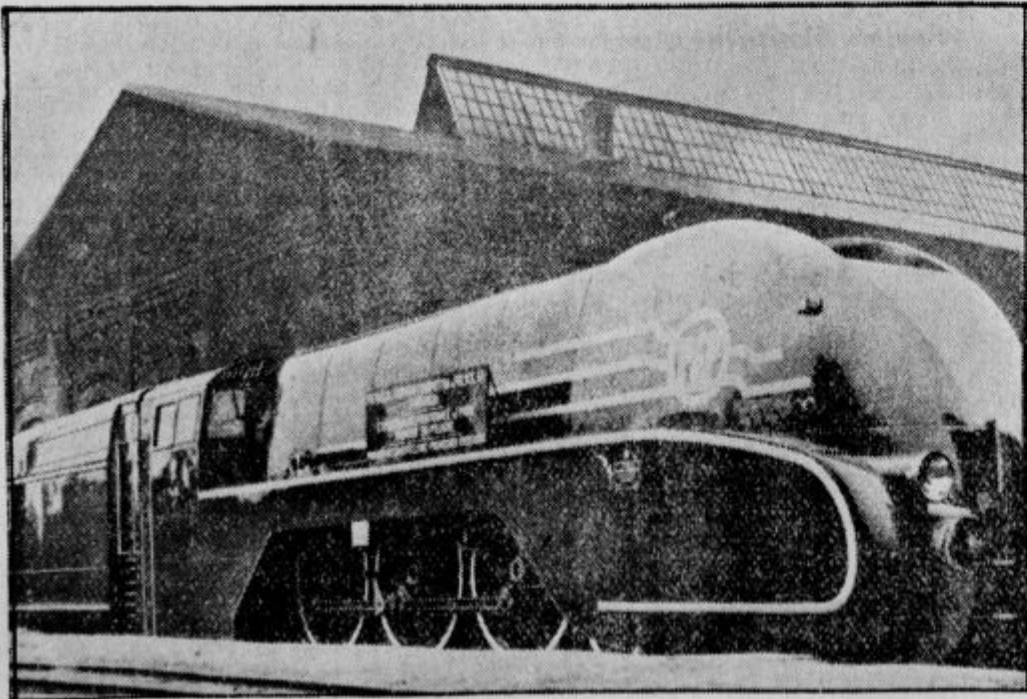
Obed žabjih krakov

Te dni je mesto Bologna praznovalo 200 letnico rojstva svojega največjega sina, slavnega fizika Galvanija, ki je znan po svojih poskusih z žabjimi kraki, ki so igrali veliko vlogo pri odkrivanju skrivnosti elektrike. Neki klub v Bologni je ob tej priliki priredil slavnosten obed, ki ga je imenoval banket v čast slavnega Galvanija. Na tem banketu so prišle na mizo samo take jedi, ki so bile narejene iz žabjih krakov. Slavnostni udeleženci so jedli žabje krake pečene, ocvrte, v omaki, v obari, dušene itd. V Bologni stoji spomenik na čast Galvaniju, ki je na kipu upodobljen z žabjim krakom v roki.

ZA BOLNIKE S SLABIM ZELODCEM.

Ponarejeni zajec.

Vzameš četrk kg sesekljane govedine, četrk kg sesekljane teletine, četrk kg sesekljane svinjine in 2 do 3 koščke kruha. Kruhu odstraniš skorjo, dobro razmočiš sredico v vodi in odmeš. Vse meso pa močno premešaš in primešaš še kruh, 2 do 3 jajca, malo soli in osminko litra sveže vode. Moreš dodati tudi malo raztopljenega presnega masla in sesekljane peteršilja. Iz vse gošče narediš hlebec, razbelaš v ponvi 100 g presnega masla in pečeš hlebec tri četrte ure dolgo. Po okusu je kakor pravi zajec. (Tudi za oslabele in sladkorno bolne.)

Najnovejša poljska lokomotiva se je od peljala v Pariz na svetovno razstavo.

Gledališče in koncerti

Cerkveni koncert v Kamniku

Kamničanom se bo dne 11. aprila nudi izreden glasbeni užitek. V frančiškanski cerkvi bo ob 8 zvečer cerkven koncert, pri katerem bodo zastopani odlični skladatelji in ravno tako odlični izvajalci. V prvi vrsti bo zastopan mojster G. F. Händel (1759—1805), znameniti skladatelj oratorij »Mesija«, ki smo ga slišali v Ljubljani za časa evharističnega kongresa. Dve njegovi ariji bo zapela naša odlična altistinja mednarodnega slovesa ga. Bernot-Golobova. Kamniški okraj je njena ožja domovina, a Kamnik je še dosedaj ni imel v svoji sredini. Odlični in izraziti alt je velika redkost. Ga. Bernot-Golobova pa ima tudi čudovito izvežban material. Saj je z velikanskim uspehom pela leta 1934 v Firenci, 1935 v Rimu, povsod z velikanskim aplavzom. Leta 1936 je pela na Dunaju in bila med dvajsetimi odlikovana na prvem mestu. Med drugim bo pela eno arijo skladatelja Stradelle.

Pri koncertu bo nastopil tudi naš znani basist g. Tono Petrovič, absolvent ljubljanskega konservatorija, ki se je uspešno uveljavil v ljubljanski operi. Pel bo med drugim skladbo »Memento mori« od Premra.

Spremljal bo na ogradah in izvajal tudi samostojne orgelske skladbe Händela in Lizsta g. Fr. Kanizij Fricelj, pevovodja in organist v Kamniku, ki je že večkrat nastopal pri raznih koncertih prav uspešno.

Upamo, da bo udeležba, spričo odličnega koncerta, polnoštevna, zlasti tudi še zato, ker ima prireditelj dobrodelen namen — prenovitev frančiškanske cerkve.

Koncert Leskovic-Zarnikova

Zelo ugoden vtis z dobrimi nadanimi zapušča dejstvo, da se naši mladi reproduktivni umetniki tako živo udeležujejo, kar je podrtal tudi zadnji koncert, na katerem je nastopil violončelist Bogomir Leskovic v spremstvu pianistke Zore Zarnikove.

Sporod koncerta je mel v glavnem resno lice; obsegal je tri sonate za violončelo in klavir. Pri tem je bila v Beethovnovem delu vzpostavljena resnoba, čista glasbena značilnost. V Beethovenovi skladbi, ki nosi poteze rokokaja, je prišla do izraza čista violončelska igra v svojih posebnih svojstvih, v toniki tvorbi Riharda Straussa pa se je razlil nasičen sentiment in širok zvočni patos. Tem sonatam so h koncu sledile še krajše skladbe de Falle, ter po Pjatiškorskem predelane skladbe Skrijabina in Ljadova, ki so izlivi krajših, a svojevrsnih doživetij.

V prednašanju violončelista Leskovic se je v primerjavi s prejšnjim nastopom javila predvsem ena vrednota, namreč večja zrelost; z njo vzporedno pa so se uvrščala še druga ugodna svojstva, kot širši in polnejši ton, večja resnoba v umetniškem umevanju in podobno. Tako je pričala igra, da jo vodi tanko muzikalno doživljanje in pravi umetniški okus, čeprav je za tem nazven oblikovani izraz še v moči zaostajal, kot da ni mogel k doživetemu cilju. Sicer je violončelist razkril vsestranske sposobnosti svoje izvajalske umetnosti ter ni prešel niti dokazila za obvladovanje tehničnih spretnosti, kot so domena gole virtuoznosti in kamor skrita stremjenja umetnika vabijo in že nagibajo. V tem pogledu je tudi res že violončelista spretnost velika, le z zastritostjo se še bori, preko katere bi morala k večji plastiki.

Ceprav bi se zdelo, da je pianistka Zarnikova kot spremljevalka prevzela podrejeno vlogo, je njena igra vendar dobila toliko poudarka, da je stopala vedno znova v ospredje. Ne da bi hotel s tem trditi, da morda ni stala do violončelista v pravem razmerju. Celo obratno je bila po slišno oprijemljivi moči vseskozi v dosledni vzporednosti, ali če treba tudi v skrajni podrejenosti. Vendar je njeno izvajanje tonov iz klavirja vedno znova obračalo k sebi poslušalčovo pozornost in je mikalo estetsko ugodno uho. Kajti pianistka im do tonov svojega instrumenta silno tesen odnos in pozna njih vsestranske značilnosti ter njih svojstva skozi svojo barvno in dinamično skalo do drobnih fines. S temi svojstvi pa na tenko in na široko nijansira tonske like, in to z notranjo močjo, ki se včasih kar grozeče razlivi, a se zopet umakne ter utripa kot dih iz velikih globlin. Vsekakor bi bilo prav, če bi nam umetnica enkrat predstavila svoje sposobnosti na samostojnem koncertu, da se moremo neposredneje in globlje seznaniti z njeno umetnostjo.

Koncert se je vršil v veliki Filharmonični dvorani, a ni bil kaj povoljno obiskan. Bil je enako (kot koncert Mezelove in Šivica) v okrilju Glasbene Matice.

V. U.

Nastop zagrebške mladine

»Pekov Miško«.

Zagrebško mladinsko gledališče je izvedlo te dni pri nas prav mikavno in uspešno gostovanje. Mladina je v opernem gledališču vprizorila opereto, ki je plod dveh mladih talentov-četrtolovcev. Besedilo je napisal Norbert Neugebauer, glasbene člene pa Milan Ašič. Seveda je treba temu primerno tudi delo precejnejevali in prezeti kritični značaj te tvorbe, v kolikor je le preveč usmerjen iz razumljivega mladega stremljenja v zrelo doživljanje odraslega človeka, v kolikor je prav zato »opereta« bolj malo mladinska in v kolikor so vsestranski vplivi kar oprijemljivi. Toda puščajo vse to v nemar, kaže delo zelo lepe sposobnosti mladih talentov, ki utegnejo v pravi in umetniški vzgojno zdravi rasti doseči nekoč še pomembne uspehe.

Tudi vprizoritev tega dela (ki opisuje nezavidno usodo osirotelega dečka Miška in njegovo končno odrešitev, kot jo je izmisliila zvitá glavica sama) je dosegla privlačno podobo. Seveda je za svojo podano izdelanost použila sila truda in trdega dela z malimi nepridipravi; toda trud se je vsekakor izplačal in prinesel z danim uspehom lepo povračilo. — Med številnimi mladimi igralci in igralkami se je pač najbolje obnesel mali neustrašni Branko, ki je bil v vlogi pekovskega vajence Miška kar fant od fare in je pel, kot kak odraščajo »tenor«. (Dirigent bi že lahko svojo glasbo nekoliko nižje transponiral, da bi ne mučil tako velik mladega grla!) Tudi vaška paglavca Štefek in Jožek sta junaška razvila svoje paglavstvo in se dobro kretala po odru enako, kot vsi ostali mali pevci in tudi plesalci.

Sredi mladine sta upodabljala starega peka in njegovo ženo g. Rutč in ga. Ebrič-Fričeva, katerima gre poleg priznanja za lepo in iskreno igranje še zaslužnost, da sta ob sebi na odru urejevala številno in nemirno mladež v ugodno slikovitost. Prav tako pa gre priznanje tudi režiserju g. Lejaku, ki je izdelal celotni okvir vprizoritve, in učitelju g. Ričlu, ki je gladi mlada grla. V. U.

Ljubljanska drama: Matura

(Premiera 7. aprila 1937.)

Tridejanska sodobna igra »Matura«, ki jo je napisal Ladislav Fodor, gotovo ni toliko umetniška, kakor je dobro gledališko delo. Dobro gledališko delo ima že od nekdaj take lastnosti, da ugađa gledalčevi sredini, ga ne vznemirja s težkimi vprašanji, mu na vse tisto, kar se ga dotika, odgovarja zadovoljivo in celo presenetljivo točno po njegovih mislih, še več, poskrbi za doživenje njegovim nazorom in ugibanjem. Za vse, kar človek trpi, potrebuje zadoščenja. In največje trpljenje za starše in otroke je šolska vzgoja, kar bodo potrdili tudi tisti, ki so stari in vzgojitelji obnem. Zato Fodorjeva »Matura« utegne biti zanimiv dogodek za vse, za dijake, starše in profesorje. Pa ne zato, da bi ta »Matura« morda zajemala vprašanje vzgoje same, ali trpljenje dijaka, ali odkrivala kakršnokoli že resnično podobo. Tudi v nesrečni ali v neravni podobi življenja končno gre za celotno človeško podobo, za njene dobre in slabe vplive, zakaj marsikaj, kar se nam v nekem času upira in nas boli, se kasneje odkrije kot dobro in koristno. Tako je tudi z mnogimi doživljenji v šoli. Toda posebna značilnost tega dela je, da se vsega dotika, nitesar ne rešuje in ne razreši in vendar neprestano priteguje, zabava, nekajkrat celo pretrese in končno prav zaradi vsega tega pušča praznoto. Ali se gledalec splošno te praznoti zave ali ne, je že vse eno, podobno, ki jih je videl, so v polni meri spolnile svoj namen. Tako je povprečno dobro delo za občinstvo in za gledališče.

Zgodba nas postavlja v deklško gimnazijo tik pred matura. Toda profesorica, ki mnogo trpi zaradi nagajivosti učenek, najde svojo žrtev: odkrije ljubzensko zgodbo, ki pa je ni mogoče dokazati. Deklice trpinčijo z zasliševanjem, v obupni zadregi izpove ravnatelj, da je tisti, ki ga je mislila v ljubzenskem pismu, on sam — ne ona sama, vsa dekleta ga imajo rada. Ravnatelj deklcio reši in ji pomaga do mature, čeprav težko. Pride sklep šole, tudi matura je že končana. Tedaj se odpro vrata: učenka se pride zahvaliti; toda ravnatelj zastoj pričakuje, kdaj mu izpove svojo ljubezen, sam končno zasnuje dekle. Kakšno razočaranje! Mladina ima svoj svet, njena ljubezen išče mladosti, vse, kar je učenka storila v tiskih, je bilo deloma igra, deloma nesporazum.

Zgodba ni glavna zadeva, sicer bi v nji morali pokazati, kako je pisatelj razna vprašanja odprl, pa z veliko malobrižnostjo rešil, ali pa jih niti ni reševal. Glavne v igri so podobe iz življenja, bodisi da so oživilni in hudo poudarjeni pojmi, bodisi da so več ali manj resnični odsev življenja. Marsikaj v tej sodobni igri je zastarelo, zlasti originalni sluga in vsa ostrina posameznih tipov, marsikaj pa je prav neposredna. Pisatelj spretno meša zabavne in genljive prizore, v osnovi pa je koncentracija prostora nemogoča in zato je tudi dejanje v glavnem prizoru nerossično.

Vprizoritev g. C. Debeve je živahna in čustveno poudarjena. Ob čustvih, ki jih prožijo nekatere nežnosti posameznih podob, zlasti stari filozof Čebula, in celo genljivi prizori slovesa, odmirajočega življenja ter bujno razcvetele mladosti, je režiser poudaril tudi realizem posameznih glavnih oseb, zlasti profesorice Mozoljeve in profesorja Vrtiča. Toda nedogodanost posameznih igralcev škoduje organizaciji igre, da le redko zaživi v tisti resničnosti, katero lahko doseže tudi umetniško nepomembno delo.

Levarjev ravnatelj je sicer fin in uglačen starejši šolnik, toda marsikaj prisiljeno sladak in nepriprejvalno dober, kar v igri občutno moti. Prav srečno, s pristnim doživljenjem in prepričevalno zunanostjo je podala učenko Slaparjevo gđ. Levarjeva in posebej pokazala, kaj zmore tudi brez zunanje teatralike; želeli bi, da podoba ohrani v teh mejah in da skuša zatajiti tudi tiste sledove premočne zunanje igre, ki so tu in tam še ostali in nekoliko motijo. V splošnem pa smo njegova uspeha prav veselili. V tem je odlično igro v malem pokazala gđ. Slavčeva kot ena izmed součenk. Zabavni del igre sloni v glavnem na dveh izrazitih podobah; na doborosrčnem ciniku, staremu filozofu Čebuli g. Debeve in Gregorinovem Vrtiču, neusmiljenem profesorju matematike. Obe podobi sta odlični, prva v svojem skoraj tipičnem, pa povsem posrečenem podrobnem označevanju, druga v svoji enkratnosti, v popolni doganosti tipa in posebnega obnema. Obe podobi sta vredni zato, ker veliko povesta, ne samo s svojo besedo, ampak z vsem pojmovanjem svojega bivanja, ker sta polni in res živa. Klotilda Mozolje, postarna profesorica ge. Nablocke, ima v začetku še precej vrzeli in je vrasla v bolj organizirano igro šele proti koncu; gđ. M. Bolarijeva pa je s pristno resničnostjo izoblikovala podobo starajoče se žene, njeno prikrito bolečino in trpko vdanost. Precej krepke tipične poteze starega realizma je uporabil g. Daneš kot šolski sluga, nekajkrat so bile celo prehude. Druge osebe so večinoma šle preko resničnosti in ne zadovoljujejo. F. K.

Koncertna akademija v Mariboru

V vrsti glasbenih večerov, ki jih gledališča uprava redno prireja vsako sezono, se je dne 5. aprila vršila v mariborskem gledališču koncertna akademija, na kateri so nastopili: ga. Fr. Bernot-Golobova, članica nar. gledališča iz Ljubljane, gđ. Joža Stucinova, plesalka iz Maribora, in g. prof. René Gallatia, koncertni pianist iz Ljubljane.

V sporedu, ki je imel v pretežni večini zelo resen značaj in ki so ga sicer zastopali tudi slovaški skladatelji, pa noben slovenski, ker bi si v Mariboru vendar želeli, da je Bernot-Golobova zapela arijo Orfeja iz Händelove opere »Orfej in Euridika«, arijo Dalile iz opere »Samson in Dalila« (Saint-Saens), Schubertovo »Deklica in smrt«, arijo iz »Evangeljnika« (Kienzl) ter dve moravski pesmi V. Novaka. Njen priznani odlični alt je sicer v začetku pokazal nekoliko preveč barvne različnosti v menjavi posameznih leg, pa je s svojo obsežno in krasno nižno, zlasti pri Schubertu, ofaral.

G. prof. Gallatia se nam je predstavil v zelo dovršeni igri. Zaigral je Bachov Tocato in fugo d-mol, Chopinovo fantazijo f-mol, Skrijabinovo soneto-fantazijo gis-mol in Papandopolovo Tocato. Nekatera mesta, na pr. pri Bachu, niso prišla do prave volje. Chopinova fantazija nam je pokazala v izvedbi izurjeno tehniko in obvladavanje instrumenta, ni pa bila dovolj izražena močno razgibana kompozicijska romantična poetičnost, ki je vprav v tem njegovem delu tako močna. Zelo sonoto-fantazijo gis-mol in Papandopolovo Tocato. V prvi vrsti pa gre priznanje g. pianistu v njegovih fini, diskretni in s tečkim razumevanjem podani klavirski spremljavi pevskih solističnih točk.

V pesnem nastopu gđ. Jože Stucinove, ki je interpretirala čajkovskega Jesensko pesem, Ca-

TK Skala je zboroval

Predsinčojnim je imel TK Skala v Ljubljani svoj redni letni občni zbor, na katerem je podajal obračun o svojem delovanju v preteklem letu. Iz poročila, ki ga je podal g. predsednik Vilhar, posnemamo, da se vsled večkratnih sprememb v odboru ni moglo tako delati kakor bi bilo želeli. Omenjal je zlasti delo alpinistične šole, vzgojno delo ter akcije o pridobivanju mlajših članov. Spomnil se je tudi lanf na Kalški gori preminulega Bojana Lovšeta.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal g. Senk Marjan, se razvidi, da je imel odbor 35 sej, dopisov 710, 134 rednih, 7 ustanovnih in 16 podpor-nih članov ter 22 turistov v poskusni dobi. Klub je imel razna predavanja, med temi 2 radio-predavanja ter praktični tečaj na Okrešlju, skrbel pa je tudi za propagando svoje postojanke na Voglu.

G. Pleterski, ki je poročal za alpinistični odsek, je nekoliko grajal delo članstva, ker kljub pozivom ne poroča o turah. A vendar je majhen del članstva, ki se je odzval vabilu odseka, napravil 124 tur, med katerimi so bile navadne, smučarske, plezalne, zimskoalpinistične ter štirje prvenstveni vzponi. Poudarjal je, da je še veliko problemov v naših planinah neresenih in opozarjal na to, da nas lahko na naši zemlji tuje prehitijo.

Iz poročila knjigovodje, ki ga je podal g. Kržan, je razvideti, da izkazuje klubova bilanca z 31. dec. 1936 243.259 din aktiv, račun zgrube in dobička pa 1056 din zgrube. Nato je bila na predlog revizorjev izrečena odobro razrešnica.

Za jeseniško podružnico je poročal g. Joža Čop, za celjsko pa g. Koemur, nakar je bil izvoljen naslednji novi odbor: predsednik dr. inž. Matija Žumer, podpredsednik in načelnik alpinističnega odseka Milan Pleterski, tajnik I. Klepec Dušan, tajnik II. Zmitek Zdenka, blagajnik in gospodar Straus Luce, knjigovodja Kržan, matrikar Resnik Jože, knjižničar Romahur Peter. Razsodišče: Skrlje, Ravnik, Kržan, Tumova in Vilder.

Po volitvah sta pozdravila zborovalce in sicer za SPD g. Mrzel, za Zvezo planinskih društev pa g. Pučnik nakar se je razvila pri slučajnostih dolgotrajna debata, ki je povzročila odstop g. Skerlepa, na mesto katerega je bil potem izvoljen g. Milan Sporn. Debatla, ki je bila precej živahna, se je sukala okoli spremembe naziva kluba, o tem, da naj bodo aktivni člani samo plezalci, da se ukine podporno članstvo i. dr. Končno je bilo naročeno odboru, da izdela nov načrt pravi.

Razpis

prozagnandega lahkoatletskega mitinga kot prireditelj po dolžnosti, ki ga priredi SK Mura v Murski Soboti v četrtki dne 6. maja 1937, popoldne ob 2 na svojem igrišču Stadionu Viteškega kralja Aleksandra I. Zelnitelja v Murski Soboti v sledečih panogah in s sledečim arstulim redom:

1. Tek 100 m sen. 2. Skok v višino z zaletom sen. 3. Tek 300 m jun. 4. Met diska sen. 5. Tek 400 m sen. 6. Skok v daljavo z zaletom sen. 7. Stafeta 4 × 100 m jun. 8. Met krogla sen. 10. Skok v višino z zaletom jun. C. II. Balkanska stafeta 800 × 400 × 200 × 100 sen.

Prijave je poslati najkasneje do 24. aprila 1937 na naslov: Trudič Ciril, Murska Sobotla, Batovtvska bol-nišnica. Prijavnina je po točki in osebni Din 5, za mostvo pa Din 15. Naknadne prijave in prijave brez prijavnine se ne bodo upoštevale.

Nagrade: pri 5 tekmovalcih dobiva prva dva, pri več kot 5 tekmovalcih pa dobije prvi trije priznanice. Tekmovanje bo na tekalnici dolgem 370 m positem z ugaski, ki ima 4 nedvigljena zavoja.

Pravico nastopa imajo vsi verificirani in neverificirani atleti klubov, članov JLAZ-e.

Tekmovanje se vrši po pravilih odnosno pravil-nih JLAZ-e.

Razpis

za žensko Cross-country prevenstvo Jugoslavije za 1. 1937

Ljubljanska bazenska podzveza priredi po naročilu JZZS dne 11. aprila 1937 ob 10.30 dopolne Cross-country tek za prevenstvo Jugoslavije na progi 2000 m. Start in cilj sta pri desetihi SK Ilirije.

Pravico nastopa imajo klubi JZZS z družinami po najmanj 6 tekmovalci, odnosno s neodinkami. Na rezultat vplivajo v vsaki družini najboljši štiri.

Klasifikacija se vrši po predpisih JLAZ. Znanogvalna družina dobi naslov »Prvak Jugoslavije v Cross-country tek« za leto 1937, najboljša poedinka pa naslov »Prvakinja Jugoslavije v Cross-country tek« za 1. 1937.

Prijave s prijavnino 50 Din za družino in 10 Din za poedinko je poslati najkasneje do 4. aprila popoldne na naslov: Ljubljanska bazenska podzveza, Ljubljana, kavarna Evropa. Prijave brez prijavnine in zakasnele prijave se ne bodo upoštevale.

rovnika kot figuro iz plesne bajke, Griegovo balado in Kubansko habanero, je bilo mnogo enakovernosti, ki je v Jesenski pesmi bila umestna, pa pokazala preveč sličnosti kretanj v nasprotju s šoli ločkah, ko sta bili na pr. Griegova balada in Kubanska habanera. Najbolje je uspel in ugajal ter vsebinsko največ povedal Carovnik, v katerem je bila podana v precejšnji meri fantastična demonska sila. Bb.

Mariborsko gledališče

Petek, 9. aprila: Zaprtlo.
Sobota, 10. aprila ob 20: Na ledeni plošči. Premiera.
Nedelja, 11. aprila ob 15: Belci nageljni.

Jesenice

Kino Krekov dom igra danes ob 20 izredno bogat spored — dva filma. Prekrasen nemski vefilm »Kreutzerjev sonat«, najlepši film te sezone po najlepšem ruskem romanu klasične literature Leva Tolstaja nesmrtna ljubezen. Poleg tega še odlična glasba Beethovna, Čajkovskega, Chopina, Glazunova Drugi film po operi Oskarja Nedbala »Poljska kri«. Svetislav Petrovič, Anny Ondra.

Radovljica

Smrtna kosa. Zadnje soboto smo v dolgem sprevodu spremili na božjo njivo osmo letos umrlo osebo, 40 letno Francisko Zerovec, rojeno Globčnik, soprogo vodovodnega monterja iz Predgrta. Več let je težko bolehal za vnetjem živčevja. Povsod je iskala dragocenega zdravlja, a žal brezuspešno. Svoj čas je bila priljubljena cerkevna pevka na mošenjskem koru. Radovljiški pevski zbor je občuteno zapel pokojni v slovo pred hišo, v cerkvi in na pokopališču 3 nagrobnice. Soprogu ranje g. Valentinu, odličnemu cerkvenemu in društvenemu pevcu in sinku Ivanu, naše toplo sožalje.

Kočevje

Te dni se je od nas za stalno poslovil nameščenec Trboveljske družbe g. Repovž Ervin. Njegov odhod je za naše vrste težka izguba. Pogrešala ga bo politična stranka JRZ, v kateri je marljivo deloval kot podpredsednik krajevnega odbora in nje

Zmagovalna družina prejme prehodni pokal dravske banovine, katerega brani trenutno družina Haška, Zagreb, najboljša poedinka za plaketo.

Teknuje se po pravilih JLAZ.
Podzveza si pridržuje pravico start in cilj v slučaju potrebe prenesti.

Nogometni turnir

SK Reka je razpisala pokal za katerega bo v nedeljo 11. in 18. t. m. na igrišču Reke turnir. — Turnir bo zanimiv že zaradi tega, ker poleg domačina sodelujeta še oba ostala zastopnika I. razreda Hermes in Slovan ter Ljubljana.

V nedeljo ob 14 Slovan: Hermes, ob 15.40 Ljubljana: Reka.

SK Mars: SK Jadran

Obe moštvi sta se za letošnjo pomladansko sezono trdno odločili, boriti se do zadnjega za prvo mesto. To se vidi po doseženem uspehu, kajti obe moštvi nista izgubili niti ene tekme v pomladanskem tekmovalstvu. Ker pa je bil Jadran v jeseni samo za eno točko za Marsom, se bo sedaj gotovo potrudil, da jesenski minus nadoknadi s to igro. Skoraj gotovo nam bo ta tekma dala prvačka, zlasti če bo zmagovalec Mars. Tudi Mars si želi ohraniti in utrditi pozicijo na vrhu tabele, za katero mu je najbolj potrebna zmaga nad Jadranom. Prav gotovo bo to najlepša letošnja drugorazredna priveditev, za kar nam jamči že položaj imenovanih klubov, kot imena klubov samih. Saj sta nam Mars kot tudi Jadran nudila že večkrat prvovrsten nogomet, zlasti v odločilnih borbah kot bo nedeljska. V nedeljo gotovo ne bo na programu močnejše nogometne priveditev kot bo na igrišču Slovana ob 10.30.

Občni zbor SK Mislinje

V soboto 13. marca se je vršil v restavraciji g. Cajnka v Slovenjgradu občni zbor pod predsedstvom dr. Franja Radšela ob veliki udeležbi članstva. Po pozdravnem govoru predsednika in po poročilu o delovanju kluba v letu 1936 so sledila poročila tajnika, blagajnika in načelnikov posameznih sekcij. Iz blagajniškega poročila je razvidno, da je znašal promet v letu 1936 14.000 din. Iz poročila nač. koles. sekcije g. Cajnka pa, da ima sekcija verificiranih 16 dirkačev in da je priredila 3 klubske in 1 mednarodno kolesarsko dirko, katera je gotovo še dobro v spominu pri javnosti. Ostale sekcije zaradi finančnih težkoč niso mogle javno delovati. Po dani razrešnici je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik dr. Franjo Radšel, tajnik Viktor Hajtnik, blagajnik Vybomny Vekoslav, tehnični referent Krek Stane, načelnik kolesarske sekcije Krek Stane, nogometne Pruš Ivan, revizorja: Cajnko in Kavs Ivan.

Pri slučajnostih je bil na željo vsega članstva soglasno izvoljen poleg predsedstva še za častnega predsednika g. dr. Franjo Radšel. Na pobudo bratov Pruš je bila ustanovljena tudi lahkoatletska sekcija. Pred pričetkom obnega zbora so bile razdeljene nagrade posameznim dirkačem, priborjene v letu 1936. Ob tej priliki je prejel tudi g. Cajnko Vinko plaketo in diplomu, katero mu je poklonila kolesarska Zveza za njegove zasluge v kolesarskem športu.

Uradna vremenska poročila

Zveze za tujski promet v Sloveniji, Ljubljana. Tajnik-prometne zveze v Mariboru, Jugoslav. zimskešportne Zveze, Slovenskega planinskega društva in Meteorološkega inštituta ljubljanske Univerze

po stanju z dne 8. aprila 1937 ob 7. uri zjutraj.

Planeta-Tanar: —1, jasno, 140 osenjenega snega, Stančeva koba: 0, jasno, sever, 400 suhega snega.

Dom na Kredarici: 6, jasno, sever, osenjen sneg, Koča pri Tripl. jez.: 0, delno oblačno, 400 snega,

v višini 1700 m snh, zjutraj snež, opoldne južen sneg, Dom na Komnu: 0, jasno, sončno, 400 snega,

Zelenica: —1, jasno, 300 snega, zrnat sneg, Dom na Kolcah: 1, jasno, 100 snega, pod grebeni nad 200, osenjen,

Dom na Krvarcu: —1, jasno, 200 snega, zrnat sneg, Velika Planina: nad 200 snega zjutraj zmrznjen,

opoldne zrnat, pet zagnana do Crne mline Kranjskega Raka.

STK Moste, Dravi ob 19 sej, ob 20 članski sestanek.

SK Reka, V soboto 10. t. m. ob 15. strogo obvezen sestanek vseh igralcev na igrišču.

SK Slovan, Nogometna sekcija, Sestanek vseh juniorjev danes ob 20 zvečer pri Krstniku, I. moštvo in rezerva istotam ob 20 zvečer. Vsi točno in sigurno.

zastopnik v občinskem mestnem svetu, obnem pa član okrajnega odbora JRZ, pogrešale ga bodo socialne organizacije Vinc, konference kot svojega odbornika, Protituberkulozna liga marljivega tainika, Prosvetno društvo vnetega odbornika, posebno pa bo manjkala njegova delavna roka v naši mladi, krepko se razvijajoči nacionalni organizaciji Slovenski Strazi, kjer je od početka vodil tajnske posle s požrtvovalnostjo in vestnostjo, ki nikoli ne odreče. Dela se ni branil, za žrtve se ni zmenil, vedno s krepko roko in s celim srcem povsod, kjer se ustvarjal narodov blagor. Nesebično delo g. Repovša je zaoralo krepke brazde na polju našega kršč. soc. narodnega in prosvetnega dela v mestu Kočevju in v podeželju, kjer biva naša kri! Hvala mu! Na novem službenem mestu v Trbovljah mu želimo enako lepih uspehov!

Rešitev ugank z dne 4. aprila 1937

Vodoravno: 1. sani, 5. med, 8. ime, 11. utor, 15. Oleg, 16. Eva, 17. rop, 18. Loka, 19. bas, 20. lhan, 21. Arja, 22. rob, 23. ahat, 24. omenek, 26. sipa, 28. Ruma, 30. Vuk, 31. stan, 32. ton, 34. ilo, 35. kosilo, 36. Leica, 37. ca, 38. Kani, 40. pamet, 41. del, 42. aga, 43. ura, 44. ar, 46. ost, 48. Oti, 49. park, 50. gnoj, 52. žrelec, 56. olva, 58. okrajek, 59. žir, 60. srez, 61. lak, 62. kes, 63. ralo, 64. til, 65. ikra, 66. Anas, 68. n. r.

Navpično: 1. sobarica, 2. Alah, 3. 6. 9. in 12. Ne samo kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan! 4. Ig. 5. Mehovo, 6. glej pri 3. navpično! 7. dan, 8. Iran, 9. glej pri 3. navpično! 10. epika, 11. ulj, 12. glej pri 3. navpično! 13. okop, 14. Rab, 20. Itaka, 21. acet, 26. snet, 27. anali, 29. Ulaga, 31. sla, 33. acet, 36. les, 39. n. r., 43. Ukazi, 45. rja, 47. tek, 49. pest, 50. golik, 51. resa, 54. Cila, 55. Eros, 57. tri, 62. kor, 63. Ra.

RESITEV ŠTEVILNICE:

Puskin, čmrjl, svet, zob, gad. — O svetem Juriju se ulezi v razbor: če vidiš kaj zelenega po njivi, pusti rasti; če ne vidiš, pa porodji.

RESITEV ZEMLJEPISE ZLOGOVNICE:

Logarska dolina, Javorniško sedlo, Udbina-Sjenjak, Boh

* KINO * UNION

Premiera velike filmske komedije

ALLOTRIA

Režija: Willy Forst

Jenny Jugo, Renate Müller, Adolf Wohlbrück

TEL. 21-24 MATICA

Prisega in ljubezen

v glavni vlogi: Willy Birge, Hansi Knoteck

Režija: Karl Hartl

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Radio

Programi Radio Ljubljana

Petek, 9. aprila: 11. Solska ura: Od vlakna do obleke — dialog (vodi g. Miroslav Zor) — 12. Naši zvoki (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13. Čas, spored, obvestila — 13.15 Pevske jazz skupine (plošče) — 18. Zenska ura: Novodobno gospodinjstvo meščanske žene (gde. Anica Lebarjeva) — 18.20 Maurice Ravel: Dafnis in Kloie, simfonična suita (plošče) — 18.40 Francosčina (g. dr. Stanko Leben) — 19. Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura: Motorizacija celinskega prometa (dr. Velizar Janković iz Beograda) — 20. Prenos iz Maribora: Gregorčičev večer. Sodelujejo: Recitacije (Elvira Kraljeva in Peter Malec, št. Nar. gled. v Mariboru. Pevske solo točke (Marjan Itus, basist op. v Zagrebu). Spremljava na klavirju (prof. Minka Zacherlova. Beseda o Gregorčiču: prof. dr. Franc Sušnik, spremeno besedo govori prof. Vilko Novak. Nastop Slov. pevskega društva »Maribor«, dirigent Janez Ev. Gašparič — 22. Čas, vreme, poročila, spored — 22.30 Angleske plošče.

Drugi programi

Petek, 9. aprila: Belgrad: 20. Spevoigra — Zagreb: 20. Madrigalisti — 21. Trio Brandi — Dunaj: 19.35 Koncert po željah — 20.35 Prohaskov koncert — Trst-Milan: 17.15 Plesna glasba — 21.45 Simfonični koncert — Rim-Bari: 21. Napolitanske pesmi — Praga: 20.15 Latiški koncert — 21. Orkestralna glasba — Varšava: 20.05 Opera »Marija« — Berlin: 20.40 Schurichtov koncert — Königsberg: 20.10 Plesni večer — Hamburg: 20.10 Vojaška godba — Lipsko: 20.10 Vesela narodna glasba — Köln: 20.10 Vojaški večer — Stuttgart: 20.10 Nordijski koncert — Bernomünster: 20. Opera »Pikova dama« — Strassbourg: 21.30 Gledališki večer — Bukarest: 19.35 Opera.

Staroznana gostilna

Ražem na Žabiaku

telefon 28-57

prilporeča: najboljša dalmatinsko vino, bizelski rizling in cvček. Danes sveže morske ribe, polenovka, kakor tudi izvrstno pripravljena druga jedila. — Sprejemajo se abonenti.

Razglas

Mestna občina ljubljanska odda v najem kopališče ob Ljubljani za dobo enega leta, in sicer od 1. maja 1937 do 30. aprila 1938.

Najemni pogoji se dobe pri gospodarskem uradu mestnega poglavarstva, Beethovnova ul. 7 med uradnimi urami.

Ponudbe je vložiti pri gospodarskem uradu mestnega poglavarstva do 25. aprila 1937 do 12. Na poznejše vlozene ponudbe se ne bo oziralo.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani.

Predsednik: Dr. Adlešič.

Rentabilno hišo

v Ljubljani ali najbližji okolici kupim proti gotovini (ca. 400.000 Din). Ponudbe sprejema in daje informacije Tehnični biro, Ljubljana, Nunska ul. 17 (preko Bleiweisove ceste).

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; žentlovanjski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonsko 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobne

Hlapca

pridnega, zanesljivega, za domača dela takoj sprejemem, Filip Tornič, gostilna pri Zimovcu, Sp. Kaseš, Zalog. (b)

Vzgojiteljico

k dveletnemu otroku, z znanjem nemščine, rabim za takoj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Ljubiteljica otrok« št. 5544. (b)

Službeiščejo

Odvetniška uradnica

z desetletno prakso išče primerno zaposlitev. Nastop po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5563. (a)

Denar

Al. Planinšek

Ljubljana, Beethovnova 14/I, telefon 35-10

vnovči vloge

vseh denarnih zavodov najkulantneje takoj v gotovini in daje informacije brezplačno.

Posojila dajemo

državnim in privatnim namencem v Ljubljani v gotovini in blagovnih bonih Hermes. Informacije Tavčarjeva 2. (d)

Razno

Iščem trgovce

odjemalce kleklanih čipk. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5549. (r)

Obre

Gumbe, plise, entel, ažur

predtisk in monogram — nitro izvrši Matek & Mlakeš, Ljubljana, poleg novele Strukelj. (1)

Električno varenje

poceni z Furlanovim aparatom, kakor tudi vsa ključavničarska dela, izvršuje Rudolf Geyer, Pržakova ulica. (1)

Prodamo

Prijatelj, kam pa na vse zgodaj! Prodajatelj, kar imam napredaj! Poslušaj! Eden uri aza urada s lahkoto in se čudi.

Namočena polenovka

se še dobi pri I. Buzzolini, Lingarjeva ulica. (1)

15 Din

stane popolnoma nove gramofonske plošče svetovne znamenje Homocori. Prvovrstne gramofone po nabavni ceni — nudi, dokler traja zaloga: Ljubljana, Šiška, Jernejeva št. 25. (1)

Trechcoate

vetrine suknjiče, novosti za športne obleke — nudi ceneno Presker, Sv. Petra cesta 14. (1)

Enoletne cepljene trte

na ameriški podlagi — Muscat Kraljica vinograda, Muscat sopr. Mathias Jovana, Kraljica Jelisa — veta trdke Hirs Vladislav in drug, Subotica — ima na zalogi Sever & Komp., Ljubljana, in stane posamezna trta od navedenih sort 5 Din. (1)

Platno, gradl, šifeni, prti, serveti, zavese, posteljne opreme najcenejše v novi specialni trgovini GORIČAR, Sv. Petra cesta 30. (1)

Za reklamo:

»Zvonček« terpenin samo 5 Din na stojnici na Vodnikovem trgu (na koncu čevljarških stojnic). (1)

Zanimalo Vas bo,

da ima trdka

R. Miklauc

„Pri Škofu“

na zalogi vse vrste

SVILE

kot crep de chine, crep marocaine itd. v najnovejših modnih vzorcih.

Cene zelo ugodne!

Razpis

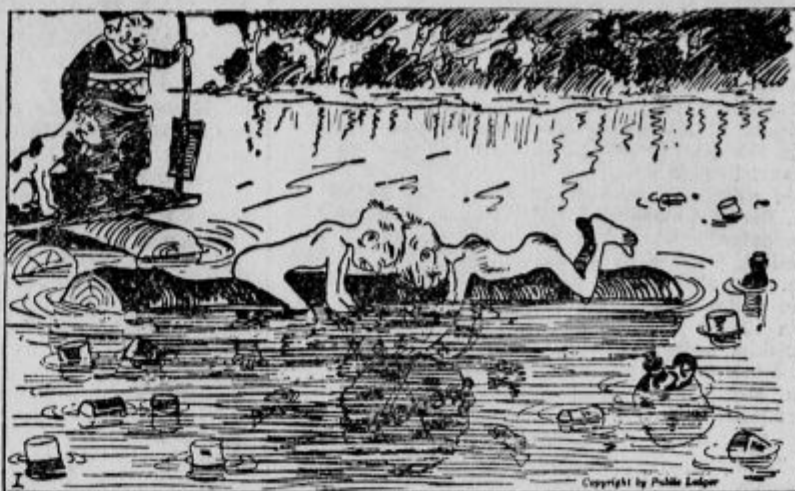
Občina Jurklošter razpisuje pragmatično mesto občinskega delovodje. Pogoji po uredbi o občinskih uslužbencih. Prednost imajo domačini. Pravilno kolekovane prošnje je poslati semkaj do 10. maja 1937.

Občina Jurklošter, dne 6. aprila 1937.

Meteor pade z neba

77.

Vsaka stvar ima svoj konec.

Tinček in Tonček sta meteor varno pritrčila k plavajočemu hodu in nato odveslala z njim proti bregu. Debeluhar jima je sledil s splavom in si zadovoljno mel roke.

Na bregu je naše tri junake že čakal Profesor s Tinčkovim avtomobilom. Meteor so privezali k avtomobilu, Tinček je avtomobil pogнал — in tako so meteor srečno izvlekli iz vode. Ko je bil na suhem, so dečki navdušeno zavijali roke in zakričali, da se je razlegalo v deveto vas:

»Živio! Meteor je naš!«

Kuža Muki sicer ni vedel, za kaj gre prav za prav, navdušen pa je bil tudi on tako, da je skakal kot obseden in bevskal kot za slavo...

(Konec jutri.)

Lokal

uporabljev za trgovino, pisarno ali delavnico se takoj odda. Poizve se: Vošnjakova ulica 4 (cesta na gorenjsko železnico), levo, I. nadstropje — dopoldne. Škof.

TUDI ZA POMLAD KUPITE PRI PAULIN-u, Ljubljana, Kongresni trg 5,

ker le v dobrem kroju pride do veljave Vaša postava in Vaš novi plašč, kostum ali palet.

Rudolf Timmermans:

17

Junaki iz Alcázarja

»Kako to? Ali so prišle kake vesti od njega?«

»Zal, ne, saj doseže naša uboga radiopotilja samo Madrid in kar ondi naklobasajo, ne gre niti več na kravjo kožo. Včeraj so sporočili, da smo se že vdali!«

»Ali res?«

»Res. Sam sem slišal tisto klobuštranje.«

»Kaj pa, če Franco to sliši in meni, da smo se zares udali... potem ga mogoče niti ne bo ne...?«

To misel je stotnik Alba kar nehoti glasno spregovoril, — rad bi besede nazaj potegnil, a prepozno je! Drugi so jih že razumeli in pogledajo stotnika s čudnimi očmi.

Na tak učinek lažnivih vesti pa častniki še niso pomislili. Če Franco res misli...!

V prasketanje plamenov in v ropot in tresk podirajočih se tramov in sten se pomeša sikajoči glas žvižga. Ko blisk ležijo vsi na tleh, tiščoč se stene. Strahovito zahrešči, zagrmí in vrže zemljo in kamenje visoko v ozračje. Oblak prahu puhne skozi okno v prostore.

»Ti — to pa ríso več 7.5 centi...«

Tedaj spet zatuli in pribesni prav, prav blizu! »To je pri nas!«, pomisli Alba. Vsi se pritisnejo k tlem. Rezek, zamolkel udarec! Zdaj? Eksplozija? A ničesar se ne zgodi več! —

Dim mavca — in kamnitega prahu stoji v sobi. Počasi se dvignejo glave, iskajočih, prestrašenih oči, odprtih ust.

Poveljnik Alcázarja in njegovih junakov, sedanjí general Moscardó.

Granata se je zagrizla v podnice in tliči ondi, ne da bi se razpočila. Slepa! A kakšna je! Seveda niso

to več 7.5 centimeterske, marveč so več ko še enkrat tolikšne; so 15.5 centimeterske granate.

Kratek odmor! Potem se privarila spet dva taka huda izstrelka. Zdaj slišijo tudi pok, ko izstrelijo granato. Za sekunde preiskuje daljnogled nasprotno višavje, nato brž nazaj v kritje! Granate se razletijo spodaj na ploščadi. Pri drugi salvi opazijo natančno po blisku in dimu, da so ti topovi zraven 7.5 centimeterskih topov.

Takoj javijo novico: »Dva 15.5 centimeterska topova pri Pinedu!« Važno je, da natančno vedó, kje so sovražne postojanke. Čeprav se z Alcázarja ne morejo zoperstaviti sovražnemu topovskemu ognju, pa morejo vsaj opazovati izstrelke, in te sekunde, ki jih granata potrebuje, da prefrči svojo pot, zadoščajo, da si brž poiščejo kritja.

V enakomernih presledkih streljajo težki topovi. Neka granata je treščila v zgornji del oboka nad glavnimi vrati in jih je skoraj razdejala. Druga udari na dvorišče in zračni pritisk eksplozije je tako hud, da vrže spomenik Karela V., ustanovitelja Alcázarja, s podstavka. A soha ostane nepoškodovana. Veliko uro, ki stoji na južni strani dvorišča visoko zgoraj na strehi, razbije granata, jo iztrga in trešči na tla.

Po dvorišču ležijo prve razvaline. Segava pesemca o »patio del Alcázar« onemí. Spodaj v teminah kleti klečijo ženske in otroci in molijo, a granate pojejo svojo rjovečo, divjo pesem.

Po smrtnih stezah.

Stotnik Alba nima nobenega mira več. Vedno ga muči misel, da bi utegnil samo misliti, da se je Alcázar že vdal.

Celoletna naročnina na:
Leposlovno in ljudsko knjižnico
3 vezane knjige mesečno Din 11.—
Zbirko domačih pisateljev
4 vezane knjige mesečno Din 9.—
JUGOSLOVANSKA KNJIŽARNA